

MEIE TERJERID

NR 8. DETSEMBER 2018

IIRI TERJER

CAESAR

lk 8

Rain Pilve, lk 4

Kiusatuste pealinn Amsterdam, lk 18

Brasiilia terjer, lk 26

- Urukatsed, lk 21
- Yorkshire'i terjeri ajalugu, lk 29
- Lemmikloom ja võõrkehad, lk 14
- ETÜ näituste tulemused, lk 34

Soovite kaitsta oma
koera tervist?

RECOMMENDED FOR
VETERINARIANS

+

ACTIVE INGREDIENTS
ACTIVE

+

PROTEIN
PROTEIN

=

Advance tugevdab immuunsüsteemi, et kaitsta
tervist ettenägematu mõjude eest.

ADULT

TOIMETAJAVEERG

Paljud meie terjerid on aastate jooksul endale maailma mastaabis nime teinud – maailmanäitustel ja koeraspordi maailmameistrivõistlustel silmatorkavaid tulemusi saanud ning au ja uhkuse oma kasvatajatele, omanikele, koerajuhtidele ja händleritele koju kätte toonud. Sel aastal jäi meie terjeritel kullasärast vajaka, kuid see polegi nii oluline, sest elus on tähtsamaidki asju ning seekordses numbris on igapäevaselt töötavad jahiterjerid lugeja tähelepanu pälvinud.

Kaanelugu viib meid kokku lustaka iiri terjeri Caesariga, kes on kodustele rõõmuks ja peremehele kaaslasena jahiretkedel. Persooniloos tutvustame Eesti tuntuimat vormeliässa Rain Pilvet – meest, kes on pingelises medaliheitluses kihutanud nii Euroopa kui Ameerika ringradadel ja lõõgastavat kodurahu nautinud juba varasest noorusest alates koos foksterjeritega metsas hulkudes. Jahikoerte urukatsetest annab asjaliku ülevaate taksikasvataja Ilona Alla ja skyerahva muljetest kiusatuslikus Amsterdamis pajatab Mihhail Knut. Ajaloõurikuid lapates refereerib Rita Annus yorkshire'i terjerite arengulugu ning ühe pesakonna loo pajatavad seekord kasvatajad Marju Ojaste ja Jelena Zinovjeva. Veterinaar dr. Heli Säre räägib lemmiklooma poolt alla neelatud võõrkehade tingitud probleemidest ja võimalikest lahendustest. Tasub teada rubriigis püüame selgitada terjerite iseloomuomadustega seonduvat ja tutvustatavaks tõuks on selles numbris üsna haruldane brasiilia terjer.

Detsembrikuise sooduspakkumisega terjeritele üllatab If Kindlustus ja soovitame seda võimalust oma koerte turvalisema elu tagamiseks kasutada.

Eesti Terjeriühingu järgmine erinäitus toimub 09.02.2019, registreerimine on jätkuvalt avatud ja täpsem informatsioon saadaval ETÜ kodulehel: www.terrier.ee

Ajakirja järgmine number ilmub juunikuu alguses. Meie püüdluseks on võimalikult palju erinevaid terjeritõuge kajastada ja seega ootame vihjeid kajastust väärivate sündmuste ja eredate tegelaste kohta e-mailile: toimetus@terrier.ee.

Ajakirja toimetus tänab kõiki koostööpartnereid ja toetajaid: Advance, Nutikas Lemmik, Norna, MyPet, If Kindlustus, dr. Heli Säre, Juha Kares.

Soovime meie lugejale rahulikku jõuluaega ja ikka mõnusat lugemist!

Ajakirja toimetus

Trükkija: Printon AS. Tiraaž 500 tk.

AJAKIRJA TOIMETUS:

Peatoimetaja: Anne-Lii Sild

Toimetaja: Aivi Kabur

Kujundaja: Mihhail Knut

Assistent: Rita Annus

Fotograaf: Margot Oder

RAIN PILVE – VORMELIPILOODIST JAHIMEES

Eesti Terjerühing

Eesti aegade paremiku kuuluv autosportlane ja üks tuntuim ringrajasõitja Rain Pilve on pingelise sportlasekarjääri kõrvalt pidanud lugu loodusest. Jahikoortega metsas hulkumine on harjumuspärane juba noorukieast peale ja saatjaks on olnud ikka foksterjerid.

Rain alustas kardisõitu 10-aastaselt. Rain Pilve on tulnud nii kartide kui vormelite ringrajasõidus NL-i meistriks. Saanud Põhja-Euroopa ringradadel igat värvi medaleid ning olnud korduvalt erinevates vormeli klassides Eesti meister. Eesti vormelipiloot

on kihutanud nii Euroopa kui Ameerika ringradadel. Euroopas sõidetud aeg jäi pisut lühikeseks, sest paremad tulevikuväljavaated paistsid Ameerikas ja aastast 1995 sõitis Rain USA-s Toyota World Sport Raceri sarjas, kus saavutas mitmeid etapi- ja üldvõite.

„Euroopas oleks tahtnud ühe hooaja veel sõita, siis oleks tulemused kordades paremad olnud. See oli strateegiline viga, et liiga vara ära läksin. Minusuguse sõitja Euroopa sarjadesse liitumine oli nagu öö ja päev võrreldes teistest riikidest tulijatega, kes tulid märksa kõrgemalt levelilt, sest kardisarjad ja kõik muu olid seal hoopis teisel tasandil kui meil NSVL-is. Ma pidin algatuseks kõvasti järele võtma, et ühele tasemele saada“, räägib vormelipiloot meie hallidest aegadest.

Rain meenutab esimest korda Euroopas, kui Portugali ringrajale sõitma läks: „Siis mul oli lihtsalt süda paha sellest kõigest – kõik oli nii palju suurem, kiirem, nii palju koormavam ja nii palju palavam. Tänapäeval on hoopis teistmoodi - kardipoisid alustavad märksa võrdsemalt tasandilt, tehnika on üsna võrdne ja võimalused seega võrdsemad“.

Tol ajal olid võimalused märksa kesisemad, aga ringraja esipiloodil olid kõvad toetajad ja peale finantsilise külje olid ka muud tegurid olulised. Ameerikas oli Rain Pilvel väga tugev manager, kes oli asja tõeline fanaatik ja mängis Raini saavutustes olulist rolli. „Viis aastat Ameerikas kulgesid nii, et pidevalt

tuli edasi-tagasi sõita. Oli ka selliseid sõite, et esmaspäeval tulin ja kolmapäeval läksin. Kuna kodus oli ka palju toetajaid, siis pidin tihedalt siin käima tagasisidet andmas. Ameerikas oli peatuspaik New York Long Islandil“, meenutab Rain ookeanitagust aega.

Euroopa ja Ameerika on ka autospordis väga erinevad. Euroopas on põhiline Vormel -1, USAs on peale Nascari ja Indycari väga palju populaarseid sarjasid, mida meie inimesed ei jälgi ega teagi. Kõige tugevamad tulemused Raini enda sõnul pärinevad USA päevilt. „Põhja – Ameerika meister autosarjas on kõige kõvem saavutus, iga sarja võit on oluline“, räägib Rain Pilve.

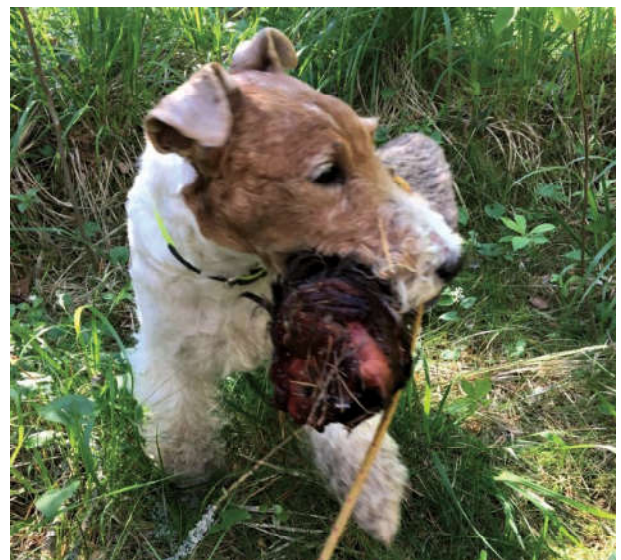
Koerad on Raini elus olnud lapsepõlvest saati. Alguses olid krantsid, aga viimased neli koera on olnud foksterjerid erinevatelt Eesti

kasvatajatelt. Juba teise foksiga hakkas Rain koos äiaja jahil käima. Pärast kolmanda koera lahkumist parematele jahimaadele ei mõelnud Rain kaua, et võtta uus jahisõber. Praegune jahikoer, Konkurendi Carlo, sai toodud Tartust. „Meil ju palju kasvatajaid pole, Marju Ojastel oli pesakond, läksin kohale vaatama ja otsustasin kindlalt, et see alles jäänud koer on minu. Nii ta tuli“, meenutab Rain koera saamislugu. Carlo oli minu esimene koer kes ei kannatanud autosõitu. Juba esimese 100 meetri pärast otsustas ta sisse söödud toidupalad mulle sülle poetada. Võttis pool aastat enne kui Carlo autoga sõbraks sai.

Kolmeaastane Carlo on Raini foksterjeritest esimene koer, kellega on jahikatsed tehtud ja järgud on nii urukatsetes kui ka verejäljes käes. Foksterjer on tõeline urukoer, see on neil nii veres, et ainult anna kätte. Verejälje katse oli ka minu jaoks uus ja põnev. On nauditav vaadata, kuidas koer pika nööri otsas ajab maha märgitud verejälge ja preemiaks leiab lõpuks põdrakõrva või mõne teise uluki jala.

PERSOONILUGU

Näitusering on Raini elukaaslase Kaire pärusmaa – Carlo on Balti riikide tšempion ja juuniortšempion ning rahvusvahelise tšempioni tiitel on samuti kinnitatud. Jahikatsed on tehtud nii Eestis kui Lätis.

Rain ei pea ennast suureks jahimeheks, tema eesmärgiks on pigem koeraga metsas käimine. Põhiline on põdrajaht, kus igal sügisel oktoobrist detsembrini Pillapalus käiakse. Urukoerana on Carlo väga hea, kährikut võtab ta meeleldi. Teatud loomi Rain jahi käigus koera kaitseks väldib, näiteks mägraurgu ei taha ta koera lasta kuna mäger on koerale siiski ohtlik. Tänu sellele pole koer traumasid saanud. Carlolle muidugi meeldivad kõik urud. Ka kopra urus on ta kolanud.

Kuigi Raini viimased koerad on olnud sellised, kellega pole muret, et metsa ära kaoks, peab GPS ikkagi küljes olema. „Carlo läks mul kohe esimese jahi ajal kaduma. Neil on selline instinkt, et lähevad sinna tagasi, kus aju alustati ja seal ta ilusasti ootaski. Peale

seda hakkas mind pidevalt kontrollima – käis ära ja tuli jälle tagasi“, meenutab peremees Carloga jahil käimise esimesi elamusi. Rain oli kutsikale alguses metsas käies „šokiteraapiat“ teinud, st ennast ära peitnud, mistõttu kutsikas ehmatuse osaliseks sai ja seejärel omanikul valvsamalt silma peal hoidma hakkas. „Kui tahta ilgelt head töölooma, siis poleks ilmselt tohtinud seda teha, aga pigem mõtlesin, et liigset peavalu pole vaja ja täna on nii, et kui metsas teda hüüan, siis tuleb koer kohe kohale“, selgitab Rain oma taktikat.

Omanikult šnitti võttes on Carlo samasugune tehnika fänn – sõidab meeleldi nii auto, ATV kui ka skauttriga.

Raskeid avarisiid, kus tervis kannatada oleks saanud, pole Rainil autospordis olnud. „Küll aga olen motospordis, mida sai lolli peaga kunagi tehtud, vigastada saanud“, mainib Rain 10-aasta tagust juhtumit. Ka Carlo on jahiretkedelt seni vigastusteta tagasi tulnud. Tundub, et neil mõlemal on nii annet kui ka õnne.

Küsimusele, mis teeb ühest mehest tipp ringrajasõitja, vastab Rain Pilve: „Mingisugune kaasasündinud talent peab olema, palju töö ja treenimisega see ei tule. Sõiduuskuse talent peab olema antud – see kas on või ei ole, seda ei saa õppida ja ei päästa siin ka raha. On nähtud neid rahamehi, kes teatud maani saanud, aga lõpuks jääb talendi taha asi pidama. Talent on igal alal oluline, aga paljudel aladel annab suure tööga ka ennast tippu rebida, autospordis mitte“.

„Oleks ainult tublisid ettevõtjaid. Õnneks on ka nii, et tublidel ettevõtjatel on tublid pojad, kes oskavad ikka autoroolis olla“, näeb Rain noorte potentsiaali läbi ettevõtluse prisma.

Hetkel on Eesti autospordi helgeim täht Ott Tänak. „Kahtlemata on ta praeguseks Eesti rallispordi ajaloos kõige kõvem tegija. Loodame, et tuleb ka maailmameistriks. Tema võimete koha pealt pole kahtlustki, see on ainult vormistamise küsimus“, jagub Rainil optimismi praeguse tipptegija suhtes.

Viimati oli Rain peale pikemat pausi võidusõiduauto roolis eelmisel aastal „Suure Võidusõidu“ raames GT Open klassis, kus osalus oli kesine. „See oli rohkem

demonstratiiv-võidusõidu moodi, aga läbi sai see tehtud. Sellel aasta oli aga see klass väga arvukalt esindatud ja ju vast aitas eelmise aasta osalemine sellele kaasa.“

Praegu tegeleb Raini põhiliselt ettevõtlusega. Lisaks aastast 1996 tegutsevale Spordiklubi Rain Racing juhatusele on ta mitmete erinevate ettevõtete juhatuse liige.

Peale Carlo on nüüd peres äsja juunioriikka jõudnud emane foksterjer Konkurendi Carolina Gift, kes on ühtlasi Carlo järglane. Carolinal on näituseringis edukas avapauk tehtud ja seda, kas temast ka jahikoer saab, näitab lähitulevik.

Soovime Raini perele tulevikus veel mitmeid talendikaid terjereid!

Anne-Lii Sild

Pildid Rain Pilve erakogust

Eesti Terjeriühing

IIRI TERJER CAESAR – SUPER PEREKOER JA TUBLI KAASLANE JAHIL

Jaan Vanaisak ja tema kolmeaastane iiri terjer Rus Dendi Lot Ave'Caesar ehk koduselt Caesar võtavad meid lahkesti vastu oma hubases majakeses Suurupis. Lisaks abikaasa Ilonale on kohal poeg Sander, tütre Siret ja Silja ning lapselaps Eia. Neljajalgsete poolt täiendavad seltskonda tütre kaheaastane ibiza podenco Albert ja parimates aastates kass Bruno.

Mis ajast kuuluvad sinu ellu koerad ja millised?

Esimene oma koer oli kääbusšnautser. 2002 aastal tahtsime tegelikult foksterjerit võtta. Sõber võttis, aga see tegi kodus nii palju pahandust, et loobusin sellest mõttest ja võtsime šnautseri. Võtsin pesakonnast esimese, kes minu juurde tuli.

Kuidas see juhtus, et valisite järgmiseks koeraks iiri terjeri?

Kui šnautser vanaks jäi, siis hakkasime uue koera peale mõtlema. Esialgu läks mõte saksa jahiterjerile, aga tekkis mure, et ei saa nii isepäise tõuga hakkama. Leidsime Olga Paršina kaudu iiri terjeri. Võtsime ta eelkõige perekoeraks.

Ilona: Kontrastiks šnautserile on Caesar väga lahke ja tõeline inimeste sõber. Kaks esimest aastat möödusid tal šnautseri taktikepi all.

Caesar on sündinud Venemaal, isa pärineb Olga Paršina kennelist Champion's Family. Kuidas kutsikas teieni jõudis?

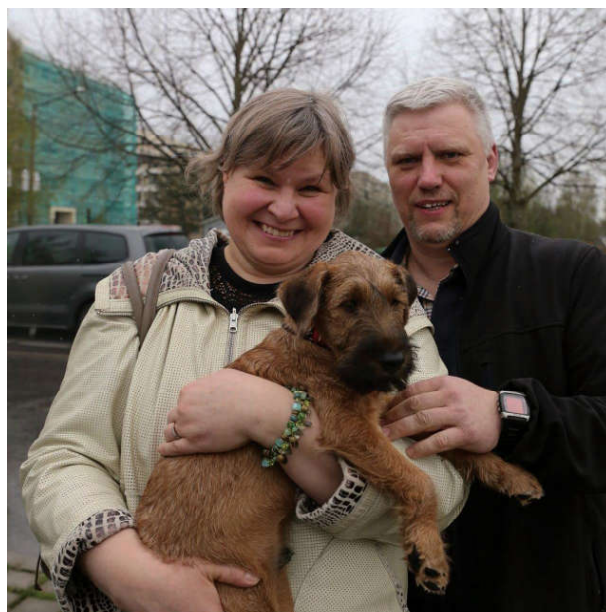
Kutsikas toodi autoga Venemaalt siia, meile lihtsalt anti teada, et see koer jääb Eestisse ja

teine läheb Lähti. Olga pidas teda väga ilusaks koeraks ja meil valida polnud. Olga teeb Caesarile trimmi ja on meile tugiisikuks - ta on iirlaste täielik fänn.

Mis on iiri terjeri iseloomus šnautseriga võrreldes teisiti?

Suur vahe on selles, et iirlane usaldab sind jäägitult. Inimene on tema jaoks püha. Ta laseb endaga kõike teha, on hästi lojaalne koer. Kui varem oli šnautser kuningas, siis nüüd on vastupidi. Šnautser hoiatas ja siis ründas. Caesar ei hoiata ja ei ründa ka.

Ilona: Caesar on see, kes meid armastab, aga šnautser oli see, keda meie armastasime.

Kuidas sinust jahimees sai ja kas peres on ka teisi sama hobi harrastajaid?

Soov oli juba 80ndatel, kuid siis polnud selleks võimalust. Aastal 2004 kutsusid töökaaslased mind jahile kaasa ja nii see alguse sai. Olen selline laupäeva-jahimees, käime Caesariga nädalalõppudel sõprade juures jahil, reedel läheme ja pühapäeval tagasi. Oma peres olen ainukene jahimees.

Kuidas oled Caesarist jahikoera koolitanud? Kas olete jahikatsetel käinud?

Koera ma otseselt koolitanud ei ole. Käisin

ise ajus ja vedasin Caesari lihtsalt metsa kaasa ja nii ta toimetama hakkas. On küll mõte olnud verejälje koolitust teha. Pigem on ta jahikaaslane. Enam ma ei käi metsas selle mõttega, et pean kindlasti kedagi kätte saama. Varem oli küll kurb, kui pidid tühjade kätega tagasi tulema, aga nüüd on see eelkõige elamus. Caesaril on suur rõõm kui reede õhtul püssikoti välja võtan – siis istub ta koti kõrval ja ootab. Pigem olen selline harrastus-jahimees, et käin koeraga metsas kolamas ja mõlemad naudime seda.

Milline on Caesar jahikoerana, kuidas metsas käitub?

Jahi käigus metsas Caesar ei haugu, antenn peab küljes olema, siis näeme kus ta liigub. Ise käib ja toimetab, võtab jahitööd rõõmuga. Tuleb põdraga nii, et jookseb ühel pool ja teisel pool, ei näksa, aga juhib looma õigesse kohta. Sama lugu seaga. Mulle meeldib, et ta ei ründa ulukeid. Caesar on selline koer, et ei torma kohe metsa, käib su juures ja siis mingil hetkel kaob vaikselt ära ja hakkab oma asja ajama. Vahel aga kipub ta oma jahti pidama. Kui jaht lõpeb, on olnud juhuseid, kus tema paneb, jalg sirge, teise metsa.

Iiri terjereid kasutati ajalooliselt valve-, töö- ja jahikoertena peamiselt väikeloomade jahil. Mida tänapäeval temaga jahtida saab?

Põtra ja siga. Kitsejahil loomi ei kasutata ja Caesar ei torma neile ka järele. Meil on seni õnneks läinud – ta on alati tervelt metsast tagasi tulnud. Pole kärntõbe saanud, ega sigadega pusklemist olnud. Karuga kokkupuudet pole ilmselt olnud, kuid metsas, kus jahil käime, on ka karud.

Räägi mõni ilmekas lugu sellest, kuidas Caesar metsas töötab.

Raadiosaatjat jälgides näen, et koer tuleb otse minu peale, järelikult on tal midagi ees. Tuligi seaga, pauk käis ja siga maas.

Caesar keeras ringi ja läks metsa tagasi, mõne aja möödudes tuli teise seaga täpselt sama moodi samasse kohta, ka teine lasti maha ja sellega Caesar lõpetas, viskas auto juurde külili. Tema jaoks oli jaht tehtud – tundis lõhna, võttis metsast uluki, tõi selle kenast välja ja kogu lugu. Ma ei oska isegi öelda, kas see on juhus või see ongi tema loomus.

Olete Caesariga kutsikakoolis ja Leelo Ratase juures näitusetrennis käinud. Kas näitusetulemustega oled rahul?

Näitusetulemused on Caesaril olemas, rahvusvahelisest on veel veidi puudu. Praegu on motivatsiooni pisut kärbitud, sest mõned kohtunikud on öelnud, et koer on liiga suur ja liiga tugeva kondiga oma töu kohta.

Ilona: kutsikaga käidi Sirje Vetsi juures koolitusel. Pallid ja lendavad taldrikud talle ei meeldi. Näitusel toimuv eriti ei huvita. Küll aga jalgratturit jahtides haugub ja koos Albertiga käib jaht täie hooga.

Kuidas kaks isast koera majapidamises koos hakkama saavad?

Silja: Albert aktsepteerib Caesari positsiooni majas. Kui ta läheb kööki, siis tormab Caesar kohe järele ja eskordib Alberti köögist välja. Kui toitu jagatakse, on Caesar esimene ja Albert aktsepteerib seda, taganeb elutuppa ja passib peale, et kui Caesaril valvsus kaob, siis proovib uuesti.

Milline on Caesar perekoerana ja kuidas suhtub võõrastesse?

Perekoerana on Caesar sõbralik. Samas väga tähelepanelik, valvab imikut ka Alberti eest – üle kahe korra tite poole vaadata ei tohi. Ta ei haugu võõra peale kunagi ja varga võiks vist surnuks lakkuda. Kõik, kes aia taga, on saatanast, aga kui sisse tullakse, nuusutab ära ja kõik on korras. Üldiselt hakkab Caesar juba soliidse käitumise ikka jõudma.

Soovime sellele vahvale perele veel palju-palju rõõmsaid aastaid koos Caesariga.

Ajakirja toimetus

Eesti Terjeriühing

OMANIKU VALE VALIK VÕIB TÕSISELT KAHJUSTADA KOERATÕU MAINET

Teemat ajendas käsitlema hiljuti kuulnud ütlus “need on halva iseloomuga koerad, ma ei taha sellist” inimeselt, kes ei kuulu just tõuspetsialistide ridadesse. Õeldu puudutas ühte leebemate kilda kuuluvat terjeritõugu. Mis paneb inimese väga paljude poolt armastatud tõugu halvaks pidama? Milline peab olema iseloom, et seda halvaks nimetada? TASUB TEADA, milline on terjerite iseloom, kuidas see kujuneb, mil moel on iseloom välisteguritest mõjutatud ja kuidas seda endale sobivas suunas kallutada.

Minu jaoks ei eksisteeri halva iseloomuga tõuge, vaid koeraomaniku halvasti tehtud valikud. Tänapäeva tohutu infotulv kaasab erineval moel pakutud tõututvustusi, mis lihtsustavad uuel koeraomanikul valiku tegemist. Kui aga koera võtmisele eelnev kodutöö on puudulik või sellele ei pöörata üldse tähelepanu ning lähutatakse valikul atraktiivsest välimikust, siis võib kergesti juhtuda nii, et kokku saab sobimatu kooslus. See ebaterve kooslus jääb inimestele silma, sellest tehakse ennatlikke järeldusi, mis laienevad kogu tõule ja võivad kahjustada väga heade tõuomadustega koerte mainet.

Koera iseloom väljendub eelkõige tema käitumises. Peremees peab koeraga päev-päevalt koos elades arvestama antud tõu iseloomuomaduste ja eluliste vajadustega ning oma neljajalgset järjekindlalt endale sobivas suunas mõjutama. Alustama peaks aretuseesmärgi tundmisest, kus laias laastus jagatakse koerad seltsi- ja töökoerteks. Paljud töökoeraks aretatud tõud on tänapäeval kohandatud mõnuseateks perekoerteks. Sellised omadused nagu valvamine, karjatamine, jahtimine, kaevamine, omaalgatuslik ründamine jne on tahaplaanile surutud. Paljud töökoerte tõud on ümber orienteeritud koeraspordile, mis on suurepärane võimalus koera üleliigse energia maandamiseks, koos kvaliteetaja veetmiseks ja omavahelise kontakti tugevdamiseks.

Kui loomult laisale ja väheliikuvale omanikule satub aktiivne, palju liikumist ja rohkelt vaimutööd vajav koer, on kuri karjas. Või vastupidi – sportlik ja tegus inimene võib tõntsakas

tugitoolikoeras samamoodi pettuda. Tähelepanuta jäänud aktiivne töökoer võib närviliseks ja destruktiivseks muutuda, saades sellega külge “halva iseloomu” ja probleemkoera sildi. Rumal oleks üksikutest negatiivsetest juhtudest lähtuvalt kogu tõugu sildistada. Kõik koerad ei vasta kaugeltki mitte tõu standardile ja erandeid leidub igas tõus.

Arg, agressiivne, närviline – need on märksõnad, mis iga teadliku kasvataja ettevaatlikuks teevad ja koerad, kelles need omadused kuhjuvad, ei kuulu aretusse. Seega teadlikult neid omadusi ei reprodutseerita.

Terjerite iseloomu üldistades võiks öelda, et terjerid on **isemõtlejad ja pisut põikpäised, teiste koertega võivad nad olla tülinorijad, väga aktiivsed, töökad, julged, lojaalsed, intelligentid**. Enamus neist on aretatud jahi- ja valvekoerteks – osad tõud jätkavad tänapäevalgi algupärase aretuseesmärgi täitmist, enamus tõuge on siiski kohandatud perekoerteks. Bull-tüüpi terjerid on vanadel aegadel aretatud võitluskoerteks, mis tänapäeval on tabu (mõnedes riikides siiski illegaalselt päevakorral) ja ka nendest tõugudest on praeguseks saanud viksib perelemmikud. Siiski ei tohiks esmast aretuseesmärki unustada, sest kuklakarvade taga on peidus instinktid, mis võivad ootamatult vallanduda. Elu koos terjeritega pakub omanikule väljakutset ja igav ei tohiks kummalgi poolel hakata.

Eelkõige jahikoeraks aretatud koertega käivad kaasas sellised omadused nagu **haukumine, jahtimine, kaevamine, närimine, hüppamine, tormakas liikumine ehk rihmas tirimine** jne. Need omadused ei pruugi peremehele meeldida ja igasse keskkonda sobida.

On omanikke kes tahavad, et koer hauguks, sest ta on ju koer. On selliseid, kes ei aktsepteeri haukumist, mis sõltub suuresti ka elukeskkonnast. Kui koera aretusotstarve kaasab jahti ja valvamist, siis võib eeldada, et need koerad hauguvad (terjerid enamasti ei ründa) ja teavitavad ohust. Haukumist on võimalik kontrollida ja

TASUB TEADA

koera poolt edastatud teate (võõras tuli!) kätte saamisel haukumine kiiresti lõpetada. Osad jahikoerad peavad jahimehele valju haukumisega oma leiust teada andma – seega on intensiivne haukumine oluline osa nende jahitegevuses. Tänapäeva perekoerte juures võib mõnedel terjeritel märgata erutus seisundis haukumist – haukudes jahtimine, agility rajal haukumine, lärmakas mängimine jne. Sõltuvalt omaniku visadusest leiab enamus probleeme järjekindla tegelemise korral lahenduse.

Jahtimisega on lugu teine – seda sajandite jooksul kinnistatud instinkti välja ei juuri, küll aga saab seda teatud määral kontrollida ja suunata. Kui linnarahvas oma jahikoerast lemmiku metsa jalutuskäigule viib ja koerale meelepärast vabadust pakub, siis tulemuseks võib olla üsna pikk lahusolek, kuna vastupandamatuid ahvatlusi leidub koera jaoks metsaradadel liiga palju. On terjereid, kellega saab metsas rihmata liikuda, aga tõelist jahikoera on raske käsuga peatada, kui sel juba lõhn ninas ja jälg võetud. Seni, kuni koera omadustes ja kuulekuses ei saa kindel olla, on mõistlik terjerit jalutada rihmas.

Mitmete jahikoerte eesmärgiks on jahi käigus urgu minemine, mis eeldab põhjalikke kaevetöid. Seega on kaevamine terjeritel samuti veres, kuid kaevikud ei pruugi iga koduaia arhitektuuriga kokku sobida. See on probleem, millega tuleb tegeleda ja parim lahendus leida. Kui tundub, et kaevamist ei saa takistada, siis oleks mõistlik koerale võimaldada koht, kus on lubatud kaevata. See ei pea ilmtingimata koduaias olema, vaid jalutuskäikudel valitud sobiv maastik, kuhu jõudes koer teab, et nüüd läheb kaevamiseks.

Hüppamine on aktiivsetele ja entusiastlikele koertele samuti üsna omane ja loetud tõud on seda ka jahipidamises kasutanud. Tsiiviliseeritud ühiskonnas on aga ebameeldiv üllatus, kui koer oma poriste käppadega inimeste riided rikub. Hüppamist saab üsna hästi kontrollida, selleks on mitmeid mõjusaid nippe, mis õpikutes kirjas. Mina luban oma koertel hüppelda nii, et nad mulle vastu ei puutu – seega saavad nad garderoobile kahju tekitamata oma rõõmu loomupäraselt väljendada.

Närimine on kõikidele kutsikatele omane, sest

nõelteravad piimahambad vajavad väljavahetamist ja sügelevad igemed sügamist. On koeri, kellele närimise komme jääb pikemaks ajaks külge ja see vajab omaniku tähelepanu. Kui koerale pakkuda piisavalt erinevast materjelist närimisainet ja juhtida tähelepanu sellele, et mööbel, jalanõud jne ei kuulu nende menüüsse, siis peaks kontroll olema saavutatud. Kodukorra reeglid peavad olema kõigile üheselt mõisteta-
vad.

Paljusid terjereid pole kuigi lihtne rihmas jalutada, sest nad on ülienergilised, tormakad ja uudishimulikud. Metsiku kiirusega jooksumängud on neile omased ja kontrollitult rihmas kõndimine vajab kutsikaeast alates igapäevast harjutamist. Koolituses saadud nipid ja vanusega kaasnev tarmukus viivad kindlasti sihile.

Terjerid on väga aktiivsed koerad ja parim viis seda aktiivsust kontrollida on peremehe poolt pakutud mitmekülgne tegevuserohke päevakava. Peremehe poolt jagatud ülesanded väsitavad ja kindel päevakava annab turvatunde, et palju põnevat on veel ees.

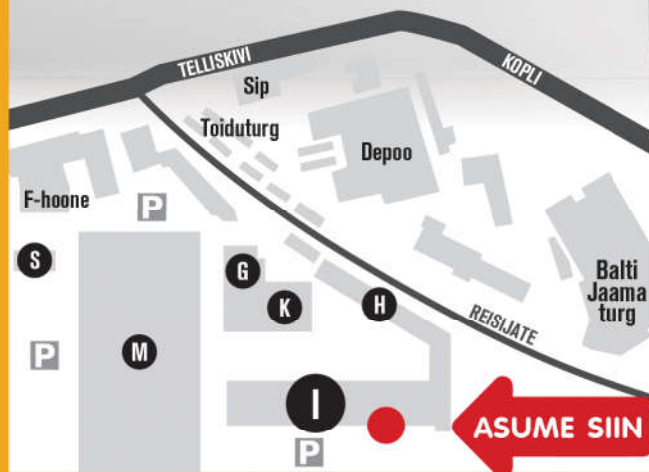
TASUB TEADA, et saladuse võti peitub õiges koeratõu valikus, et saada pikkadeks aastateks endale sobiv neljajalgne kaaslane. Eelnev kodutöö ja kasvatajatega suhtlemine on see, mis viib sihile. Siinjuures ei peaks kasvataja poolt läbi viidud “ülekuulamise” halvustavalt suhtuma. Enamasti pole kasvatajal isiklikku huvi potentsiaalse kutsikaomaniku elutingimuste, elustiili ja pereliikmete vastu, vaid see on vajalik teave mõistmaks, mis oludesse koer elama satub ja kas see kooslus on mõlemale poolele parim valik. Valed valikud võivad kahjustada nii koeraomaniku, kasvataja kui ka kogu tõu head mainet.

TASUB TEADA, et terjer sobib inimesele, kes mõistab, et see on KOER, kes haugub, hüppab, hullab, lööb kaasa pere tegemistes, ajab karva (vähe, aga siiski), kellel on oma soovid ja vajadused ka vihma ja tormiga õues käia.. Terjer sobib inimesele, kes mõistab, et ta saab endale täpselt nii kuuleka koera kui kuulekaks ta ise koera koolitab ja et hästi paika pandud kodukord on stressivaba elu alus kõigile, st. koer peab täpselt teadma, mis lubatud, mis keelatud.

Anne-Lii Sild

Ootame teid meie
UUDE POODI
Telliskivi kvartalis uues
I-HOONES TELLISKIVI 60.

Pakume väga laia valikut
kvaliteetseid ja teraviljavabasisid
kuivtoite ja **konserve**,
Eesti parimat valikut
toortoite nii kassidele
kui koertele.
Lisaks kvaliteetseid
riideid, pesasid, rihmasid
ja palju muud põnevat.

Avamise
puhul rohkelt
soodsaid
pakkumisi.

www.mypet.ee
TEL 5144 232

SOOJAD
PÜHADESOOVID
KÕIGILE TERJERITELE
JA NENDE INIMESTELE

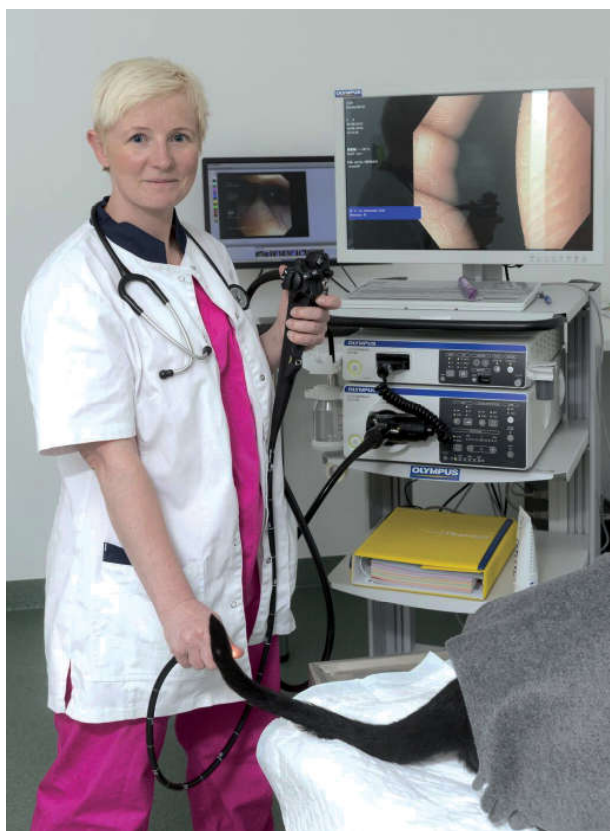
NORNA

Cat and Dog

 /NornaCatandDog

LEMMIKLOOM JA VÕÕRKEHAD

Dr. Heli Säre, DVM, PhD, CertVA

Koerad on loomu poolest uudishimulikud. Nad armastavad uurida uusi asju, lõhnu ja maitsta uusi maitseid. Kahjuks võib see uudishimu põhjustada palju probleeme. Koerad on tuntud paberi, riideesemete, pulgakeste, luude, toidupakendite, kivide ja muude võõrkehade neelamise poolest. Paljud neist objektidest läbivad seedetrakti ilma probleemideta ja koeraomanikele pole kaugeltki võõras märgata oma koera väljaheites või harva ka oksemassides võõrmaterjale.

Kahjuks näeme loomaarstidena igapäevaselt kliinikus lemmikloomi, kellel on tekkinud seedetraktis takistus mõne võõrkeha tagajärjel. Võõrkeha takistus seedetraktis võib väga sageli tekitada lemmikloomale kriitilise ja eluohtliku seisundi, mis kiire professionaalse abita paneb looma elu tõsiselt ohtu.

Võõrkehad satuvad lemmikloomade seedetrakti, kui lemmik on selle mängides või söögi pähe

alla neelanud. Nendeks ohtlikeks esemeteks on sageli lemmikloomade mänguasjad, laste mänguasjad, jalutusrihma osad, riideesemed, eriti sageli sokid, hambaorgid, puust grillivardad, grillribid, igasugused kondid, puuviljade kivid, kilekotid, toidu karbid, kivid, metallrahad, ehted, patareid... ühesõnaga kõiksugused esemed ja asjad võivad sattuda koera seedetrakti, ei pruugi seda läbida, vaid võivad tekitada seedetraktis eluohtliku ummistuse.

Mõned tõud satuvad pahandustesse sagedamini - näiteks labradorid, ameerika staffordshire'i terjerid. Ka noored koerad ja kutsikad neelavad sagedamini sobimatuid asju alla.

Mõned võõrkehad on väikesed, ühtlase kujuga ja läbivad seedekulglaprobleemideta. Mõnikord võivad sarnased võõrkehad seedetrakti sattudes tekitada loomale ebamugavustunde, puhituse, seedehäire (nii kõhulahtisuse kui kõhukinnisuse, võib tekkida oksendamine), kuid siiski seedetrakti läbida. Suuremad esemed võivad seedetrakti sattudes blokeerida ülemise seedekulglaprobleemideta, kuid siiski mitmekordsel oksendamisel väljuda. Mõnikord aga võib see sama võõrmaterjal muuta lemmikloomade väga haigeks, mis võib vajada viivitamatut loomaarsti või isegi kirurgi sekkumist.

Probleemid, mida võõrkehad võivad tekitada on erinevad ja sõltuvad:

- võõrkeha suurusest, kujust;
- ajast kui kaua võõrkeha/materjal on olnud seedetraktis;
- võõrkeha asukohast seedetraktis;
- võõrkeha materjalist.

Vanad metallrahad sisaldavad pliidi ja võivad allaneelates põhjustada süsteemset toksilisust. Mõned võõrkehad põhjustavad seedetrakti vigastuse mehhaaniliselt. Teravad võõrkehad võivad põhjustada seedetrakti perforatsiooni ja soolestiku sisu sattumist kõhuõõnde.

Selline seisund viib kiiresti kõhukelme põletiku tekkimiseni (peritoniit), millest võib bakterite leviku korral vereringesse tekkida veremürgistus (sepsis). Pika kujuga võõrkehad (sokid, paelad, nõõrid, rihmad) võivad seedetraktis krookida soolelingu kokku nii, et selle verevarustus häirub ning juba mõne tunni jooksul tekivad sooles pöördumatud muutused, mis ka kõige parema abi korral võivad olla lootusetu prognoosiga.

Võõrkehad võivad jääda koerale kinni hammaste vahele, söögitorusse, makku, peensoolde või jämesoolde.

Seedetrakti ärritusest ja võõrkeha põhjustatud ummistusest tekivad kliinilised tunnused, mis võivad märkimisväärselt varieeruda, aga on tavaliselt järgmised:

- tekib süljevoolus, esineb oksendamine, regurgitatsiooni (maosisaldise tagasivoolamine suhu);
- loom on isutu, esineb kõhuvalu, puhitus, hingeldamine (enamasti valust tingitud);
- veetustumine (dehüdratsioon), kõhulahtisus (koos vere olemasoluga või ilma).

Mida peaksin tegema, kui minu koer on võõrkeha alla neelanud?

On oluline, et võtaksite otsekohe ühendust loomaarstiga, kui teil on kahtlus, et teie koer võib olla söönud midagi ebasobilikku. Loomaarst saab anda nõu ja aidata otsustada, mida edasi teha. Loomaarst võib soovitada anda koerale libestavat, kõhtu lahtistavat ainet suu kaudu, või kutsuda ülevaatuse teostamiseks koera kliinikusse. Kui koeral esinevad sümptomid - loidus, süljevoolus, oksendamine, valu... siis muidugi on vajalik kohe kliinikusse kohale minna.

Mida loomaarst teeb probleemi diagnoosimiseks? Milline on ravi?

Loomaarst küsitleb teid lemmiku käitumise kohta, uurib võimaliku võõrkeha kohta infot, teostab kliinilise läbivaatuse tuvastamiseks võõrkeha sümptomeid. Seejärel soovib koera seisundist lähtuvalt prima diagnostika ja raviplaani lemmiku jaoks.

Näiteks kui võõrkeha on jäänud kinni hammaste vahele (sagedasti puu tükk või kont) siis on loomaarstil võimalik see kergelt rahustatud loomalt eemaldada. Kui koer on hiljuti (eelneva tunni jooksul) alla neelanud soki, kuid tunneb ennast siiski hästi, võib loomaarst ravimite manustamisega kutsuda esile ägeda oksendamise, et võõrkeha väljutuks. Kui on teada, et allaneelatud võõrkeha oli väike ja loom tunneb ennast üldiselt hästi, siis võib loomaarst paluda loomaomanikul jälgida koera enesetunnet ja vaadelda väljaheidet, sest selline võõrkeha võib siiski seedetrakti läbida. Kui aga tekivad haigussümptomid, siis on vajalik kohe edasisteks uuringuteks tagasi kliinikusse pöörduda.

Kui aga lemmik on loid, on mitmeid kordi oksendanud, isutu, kõhupalpeerimine on valulik või esinevad üldhaigestumise sümptomid, siis võib olla vajalik teostada vereproovid (vajalik on tuvastada põletikunäitajate tõus, verekaotus, oksendamisest/kõhulahtisusest tingitud elektrolüütide tasakaalu häired, vedelikupuuduse esinemine, vere pH taseme kõrvalekalded jt näitajad). Võib olla vajalik alustada kohe veeni kaudu manustatava vedelikteraapiaga, süstida valuvaigistit ja seedetrakti kaitsvaid ravimeid.

Kõhuõõneorganite röntgendiagnostika

Tõenäoliselt on vajalik teha röntgenülesvõtted, et tuvastada võõrkeha paiknemine seedetraktis ning hinnata seedegaaside esinemist. Kahjuks ei ole kõik võõrkehad röntgenkontrastsed, see tähendab, et need ei tule röntgenülesvõttel nähtavale. Vajalik võib olla kõhuõõne ultraheli diagnostika. Samuti võib olla vajalik manustada loomale kontrastainet suu kaudu või sondiga,

et kontrollida, kas röntgenkontrastne aine läbib seedekulglä või esineb võõrkeha tekitatud motoorika häire või blokeerib võõrkeha täielikult seedetrakti.

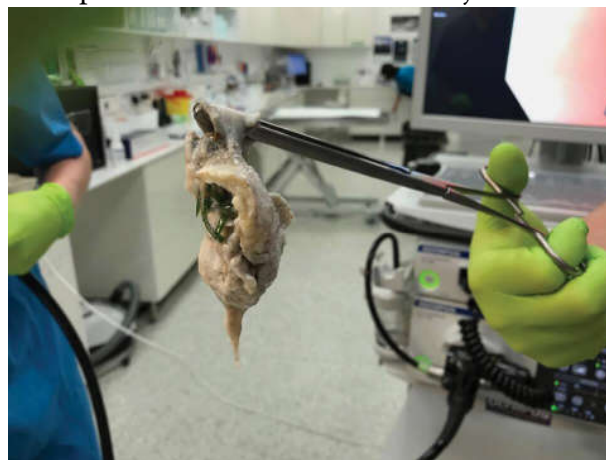
Endoskoopia on protseduur, mille käigus saab uurida söögitoru, magu ja kaksteistsõrmiksoolt painduva optilise instrumendi (endoskoobi) abil. Uuring võimaldab selgitada põhjusi (ülakõhuvalu, iiveldus, oksendamine, neelamishäired) ja leida haiguslikke muutusi söögitorus, maos või ka kaksteistsõrmiksooles (võõrkeha verejooks, haavand, kasvaja). Gastroskoopia (mao endoskoopiline vaatlus) on täpsem kui röntgenuuring ning võimaldab uuringu käigus koheselt ka eemaldada võõrkeha, võtta proovitükke (biopsia), mida hiljem saab mikroskoopiliselt uurida.

Endoskoopiline protseduur koeral

Fiiberoptilise endoskoobi viime suu kaudu seedetrakti, läbi söögitoru makku ja seejärel peensoole. Kui võõrkeha on leitud, siis läbi endoskoobi saab seedetrakti viia näpits-otstega instrumendi, millega saab võõrkehast kinni haarata ja selle välja tuua. On ka spetsiaalne võrgukujuline võõrkeha eemaldamise instrument, et ümarat võõrkeha seedetraktist välja tuua. Olen endoskoobi abil eemaldanud väga palju erinevaid võõrkehasid - alates allaneelatud kõrvarõngastest sokkide, kalakonsude ja rinnahoidjateni, aga ka eemaldanud söögitorusse kinni jäänud lihatükke ning spetsiaalselt koertele mõeldud närimiskonte. Ükskord tuli maost eemaldada kasiino žetoon, mis tekitas täieliku sulguse ja toidumassid ei saanud maost edasi peensoole liikuda. Endoskoopia ja selle abil võõrkehade eemaldamine on väga lihtne protseduur ja võtab enamasti aega 15-30 minutit.

Üldjoontes esineb endoskoopiaks minimaalselt vastunäidustusi ning üliharva on kirjeldatud võimalikke komplikatsioone. Endoskoobi abil saab võõrkeha ülemisest seedetraktist eemaldada ilma looma lahti löikamata, ära jääb operatsiooniga kaasnev valu ja haavaravi, samuti ei vigastata seedetrakti nii nagu operatsioonil. Ednoskoopia protseduur teostatakse täiskasvanud inimestel teadvusel olles (nn. mõõga neelamine) kuid lemmikute puhul on protseduuri teostamiseks vajalik üldanesteesia. Kui endoskoobiga saab võõrkeha eemaldatud, siis tavapäraselt saadame lemmiku kohe peale anesteesiast ärkamist koju.

Endoskoopial söögitorust eemaldatud võõrkeha

Võib aga ka juhtuda, et endoskoobiga tuvastame seedetraktis sellise võõrkeha, mida ei tohi või ei saa eemaldada söögitoru ja suu kaudu väljatõmbamisega. Teravad võõrkehad (nõelad, klaasikillud, karedad puuksad jms), rasked kivid, suured võõrkehad, ka lineaarsed võõrkehad) võivad seedetrakti ohtlikult vigastada, või kui on juba tõsine kahtlus, et seedetraktis esineb perforatsioon (seedetrakti läbistav vigastus). Sellisel juhul on vajalik kohene kirurgiline sekkumine, mille käigus avatakse üldanesteesias kõhuõõs ja seedetrakt kohast, kus võõrkeha on tuvastatud. Kui võõrkeha esineb peensoole lõpuosas, siis enamasti endoskoobiga seda ei eemalda. Endoskoobist on kasu ka jämesooles esinevate võõrkehade eemaldamisel, kuid sagedamini on jämesoolest võõrkeha või probleemset tihket roojamassi võimalik eemaldada klistiiri teostamisega. Harvadel juhtudel, kui mitteinvasiivne diagnostika ei anna tulemust, kuid loom tunneb ennast endiselt halvasti, on diagnostiline kõhuõõne avamine näidustatud.

Siis vaadatakse ja palpeeritakse operatsioonil kogu seedetrakt mehaaniliselt läbi ning avades vajalik soole osa võõrkeha eemaldatakse.

Kui tegemist on lineaarse võõrkehaga (niit, nõör, traat, sukk jne), siis võib olla vajalik seedetrakt avada mitmest kohast, et pikk materjal täielikult ja sooltrakti kahjustamata eemaldada.

Kui võõrkeha on tinginud seedetraktis verevarustuse häire või tugeva põletiku, siis võib olla vajalik eemaldada osa sooletraktist. Kui aga kahjustunud on ulatuslik osa sooletraktist, siis seda ei ole võimalik eemaldada ja prognoos on sellisel juhul lootusetu.

Üldjoontes on prognoos võõrkeha kiire diagnostika ja korrektse ravi korral hea, küll aga võib olla omaniku jaoks kulukas. Kui aga kliinikusse tulekuga viivitatakse ja ei rakendata kohest vajalikku diagnostikat ja ravi, siis võivad komplikatsioonid lühikese aja jooksul süvenedes prognoosi oluliselt halvendada. Seetõttu on väga oluline, et võõrkeha allaneelamise järgselt või siis kliiniliste sümptomite tekkimisel loomaarstiga koheselt ühendust võetaks. Võõrkeha kahtluse

korral võib nn. ootame ja vaatame tegutsemine osutuda saatuslikuks.

Kuidas vältida koeral võõrkehade neelamist?

Asjad, mida saate teha, et teie koer ei neelaks alla võõrkeha:

- hoia võimalikud ahvatlevad asjad lemmikust eemal;
- vali koera mänguasju hoolikalt;
- ära luba koeral mängida kivide, puutükkide ja puuviljadega, millel on kivi;
- väldi lemmiku juurdepääsu prügikonteinerile
- hoia oma koer võõras kohas jalutades enda juures;
- ära anna lemmikule konte närida, nendest on tõepoolest rohkem kahju kui võimalikku kasu.

Kui te kahtlustate või olete näinud, et teie koer neelas alla miskit, mida poleks tohtinud või kui olete märganud, et üks mänguasi on puudu, ese on kadunud, teie koer näitab mõnda kliinilist sümptomit, mis viitavad võõrkeha tekitatud kahjustusele, on oluline pöörduda koheselt loomaarsti poole.

ERIPAKKUMINE! Detsembris on terjerite kindlustamine Ifis 15% soodsam!

If Kindlustusel on hea uudis terjeri omanikele: detsembris on terjerite kindlustamine Ifis 15% tavahinnast soodsam! Arvuta oma neljajalgse sõbra soodushinnaga kindlustusmakse Ifi e-büroos ekindlustus.if.ee

Miks enda terjer kindlustada?

Ifi lemmikloomakindlustusega saad kindlustada oma koera haigestumise, kadumise ja ootamatu õnnetuse vastu. Kindlustada saab loomi, kes on vähemalt 4 kuud vanad, kuid mitte vanemad kui 7 aastat.

Kindlustuse olemasolu annab Sulle ja Sinu lemmikule kindlustunde, sest looma haigestumise korral aitab kindlustus katta tihti krõbedad ravikulud. Nii saad enda koerale tagada õigeaegse ja kvaliteetse ravi.

Mõned näited, mis kindlustuskaitse alla kuulub:

- Ravikulud kuni 700 eurot
- Hukkmise haiguse või õnnetusjuhtumi tagajärjel
- Vargus, röövimine, kadumine
- Loomaomaniku vastutuskindlustus kuni 3500 eurot
- Lisaks mitmed muud kaitsed

Loe lähemalt lemmikloomakindlustusest www.if.ee

Pakkumine kehtib kuni 2018. aasta lõpuni ifi e-büroos. Kindlustusteenuse pakkuja on If P&C Insurance AS. Tutvu kindlustustingimustega ja küsi lisainfot if.ee

KIUSATUSTE PEALINN AMSTERDAM

Mõte Amsterdami Maailma Võitja 2018 näitusele minna tekkis juba ammu ja reaalsemaks hakkas see muutuma 2017.a maailmanäituse ajal Saksamaal. Seal leppisin oma kasvandiku omanikuga Inglismaalt ning Venemaa skye'de kasvatajaga kokku, et Hollandis peatume kõik koos ühes majas, et saaks rohkem suhelda ning ühiselt aega veeta. Veelgi reaalsemaks muutus meie plaan kevadel kui sai majutuseks broneeritud maja Haarlemi linnas, mis kõikide lubaduste kohaselt pidi olema piisavalt suur, et mahutada viis inimest koos koertega. Pildid maja interjööri olid uhked, kuid ühe asja me unustasime – Hollandis on praktiliselt kõik majad hästi kitsad, aga selle eest kõrged. Seega oli ka meie poolt valitud maja tänava poolt kõigest 6 meetrit lai ja 4-korruseline!

Aga sellest räägime edasi natukene hiljem. Kõigepealt pidin lahendama küsimuse, mis autoga me sinna sõidame, sest minu vana sõber Vito buss läks väljateenitud pensionile. Uus auto lubati toimetada Eestisse alles paar nädalat

enne plaanitava reisi algust, seega kujunes olukord väga huvitavaks.

Siiski laabus kõik hästi – auto jõudis ilusti enne reisi algust kohale, Venemaa kaasreisijad said oma viisad ning jõudsid õigeaegselt Eestisse. Peale väikest „autotetrist“ võis reis alata! Järgmised poolteist päeva möödusid sõites, mille jooksul sai palju skye terjeri kasvatamise küsimusi arutatud ning jutustatud lõbusaid juhtumeid elust.

Järgmise päeva õhtupoolikul saabusime lõpuks majutuskohata. Nagu eelpool mainitud, pakkus maja ruumiline lahendus üllatust, sest ülemistele korrustele viis väga kitsas ja järsk trepp. Mul ei jäänud midagi muud üle kui ise hõivata kaminasaali, sest kahe musta terjeri ja kahe skye terjeriga mööda treppi üles-alla käia oleks mitte ainult väsitav, vaid ka ohtlik.

Esimene õhtu kujunes lühikeseks, sest koeri oli vaja näituseks ette valmistada, näituseasjad uuesti autosse pakkida ning vara hommikul näitusele sõita. Esimene näituspäev möödus kuidagi hästi kiiresti: just jõudsim kohale, koerad said ette valmistatud, kohe oli vaja ringi minna ja siis järsku oli ka ring läbi. Meie seltskonna tulemused olid kõrgel tasemel: Eesti skye'd Juger Edelweiss Keystone (Tony) ja Juger Edelweiss Jolly Jacqueline (Jolly) võitsid mõlemad oma klassi, vene tõuesindaja Gold Monarh Hops And Malt tuli aga maailmavõitjaks!!! See oli omaniku jaoks, kes oli esimest korda välismaal nii suurel näitusel, ikka väga suur üllatus!

Kuna Venemaa kasvataja teised kasvandikud tulid ka juunioride maailmavõitjaks ja maailmavõitjaks, siis sai otsustatud, et korraldame nende võitude tähistamiseks ühe suure peo. Nii saidki ühe laua taga kokku inimesed Eestist, Venemaalt, Inglismaalt ja Norrast ning õhtu möödus meeleolukalt.

Laupäev sai pühendatud ekskursioonidele. Kõigepealt tegime tiiru Haarlemi kesklinnas, sest linn vääris vaatamist: keskaegne Turuplats koos Raekojaga, kanalid, tuuleveski jne.

Laupäeva teise poole veetsime Amsterdamis, mis oli minu reisiplaanides juba ammu kirjas. Tahtsin oma silmaga näha neid kanaleid, sildasid, lilleturgu ja kindlasti „punaste laternate“ kvartalit. Kanalid ja sillad ületasid minu ootused – see on tõesti omapärane elamus. Majad ei olnud ainult tänava poole kallutatud, mis oli seotud nende kasutusega ladudena

keskajal, vaid mõned olid ka küljele vajunud. Sellise „asendi“ põhjuseks on asjaolu, et kanalite äärsed majad seisavad vaiadel, millest osa on ajaga kas vajunud või mädanenud. Huvitav on aga see, et linnavalitsus keelab majaomanikel maju püsti ajada, et säilitada linna omapärane ilme.

Kanaleid on kõige parem vaadata ikka paadist ning seda võimalust pakutakse Amsterdamis paljudes kohtades. Ka meie võtsime ekskursiooni, mille jooksul saime teada palju huvitavat. Näiteks majade katuste all olevaid konkse koos nõõridega kasutatakse ka tänapäeval – need on mööbli tõstmiseks, sest probleemiks on ikka need samad kitsad ja järsud trepid.

Kanalite ääres seisvatel pargastel, mida inimesed kasutavad tänapäevalgi elamiseks, on oma ajalugu. Esimesed pargased ilmusid peale Teist Maailmasõda, sest linnas nappis elamispinda ja inimesed hakkasid vanu pargaseid elamuteks ümber ehitama. Tänapäeval on pargased varustatud elektriga ning vee- ja kanalisatsioonitorustikega. Nüüdseks on neist saanud väga eksklusiivsed eramud ja praegu enam luba pargaste „parkimiseks“ linnades ei saa.

Vaatamata sellele, et lilleturg on puhas turismiatraktsioon, oli see tõesti äge. Kuna tahtsin koju tuua natukene hollandi tulpe, siis oli lihtsaim viis lillesibulate hankimiseks lilleturg. Valik oli suur - kui tahad, osta pakike 5 tulbisibulaga, soovid rohkem, on ka 10-sed ja 20-sed pakid. Et saada rohkem sorte, oli võimalik osta ka tükikaupa. Sattusin ostuhullusesse ning koju sai toodud üle 50 tulbisibula!

Kanepihõngused „coffee shop'id“ ja punaste laternate kvartal ei avaldanud päevavalguses suurt muljet ja seega tundub, et võimalusel tuleb seda kiusatuste linna veel kord külastada.

Viimasel päeval pidin uuesti näitusele minema, seekord musta terjeriga. Tulemused ei olnud kuigivõrd ägedad, kuid siiski tuli meie veterani-proua Juger Edelweiss Igra Va-Bank Laura viie

veterani hulgas teiseks!

Sama päeval õhtul õnnestus veel käia ühes mereäärses linnakeses, mis oli kunagi ehtne kaluriküla. Peale suurt Amsterdami oli linnake tõesti väike – kanalid kitsamad, majad väiksemad.

Kokkuvõtteks võin öelda, et reis möödus hästi. Näituse tulemustega olen väga rahul, Holland sai põgusalt vaadatud, kuid maha jäi kiusatusi, mis väärivad korduvat külastust. Kõige tähtsam on see, et sain rahulikult suhelda oma tõu inimestega erinevatest riikidest. Nüüd ei jää midagi muud üle, kui hakata planeerima järgmist reisi.

Mihhail Knut

URUJAHT JA TEHISURG – KELLELE JA MILLEKS?

Urujahti, nagu ütleb ka sõna, peetakse urus. Kui Eestis jahiks kasutatavate koeratõugude loetellu kuuluvad taksidest kõik 9 erinevat tõugu (kolmes erinevas suuruses ja kolmes erinevas karvkattes) siis terjeritest kuuluvad jahikoerte loetellu borderterjer, foksterjer (sileda- ja karvikarvaline), welshi terjer, saksa jahiterjer, iiri terjer, parson russell'i terjer ning jack russell'i terjer. Jahipidamise viise on väga erinevaid, üheks nendest on urujaht, mille puhul on koera põhiülesandeks töötada urus paiknevale ulukile (rebane, kährik, mäger, kobras). Kuigi nii taksid kui ka terjerid on mõlemad väga sobilikud tõud urutööks, siis terjerite eelis on nende töö puhul just tugev hasartsus, visadus, kiirus ja suurus.

Varasematel aegadel peeti urujahti eelkõige karusnaha saamise eesmärgil. Nahkadest valmistati riideesemeid ning neil oli turul arvestatav väärtus. Tänapäeval on urujahi populaarsus oluliselt vähenenud, kuid vaatamata sellele on nahkadest valmistatud rõivastel praktiline väärtus ning need on vägagi efektsed. Veelooma karv on ülivastupidav, ei murdu, ei kulu. Lisaks on kopra karv veel pehme ja mõnus. Koprana-hast kindad on talvel lausa asendamatud!

Jahipidamise peamine eesmärk on ulukiliikide mitmekesisuse ning elupaikade ja liikide vahelise ökoloogilise tasakaalu säilitamine. Kuigi alates 2013. aastast on Eesti ametlikult maru- ja taudivaba riik, vaevab selle asemel rebasteid ja kährikuid kärntõbi, mis hakkab külge nii koerale ja ka inimesele. Kui koeri saab kärntõve vastu ravida, siis metsloomale ei tähenda see head ja tavaliselt lõpeb see surmaga. Seega rebaste ja

kährikute küttimine on eluliselt vajalik.

Selleks, et jahikoeraga jahile minna on kindlasti vajalik eelnev ettevalmistus. Koer, kellel puudub igasugune teadmine metsas olevatest ohtudest võib lihtsalt ja väga kiiresti hukka saada. Enamus urukoortel on suur huvi urgude vastu ja oleks äärmiselt ebaaus koera suhtes minna urujahti sellise koeraga, kel puudub selleks väljaõpe.

Foto: Anneli Aasna

Urukoerte väljaõpetamiseks ongi loodud tehising, kus imiteeritakse võimalikult looduslähedast jahti urus. Tehising on 8-kujuline ehitus, kus on vähemalt kuus pesa ning vähemalt 20 meetrit kitsendustega käikusid. Kõik käigud on pealt avatavate kaantega ning kaante sees on iga 20cm tagant liikuvad ning kergesti painduvad tähisted. Tähiste eesmärk on anda märku koera liikumisest kui kaas on suletud. Uru seinad ja põhi on siledad, parim materjal on kas hõõvel-datud puit või vineer.

URUKATSED

Tehisuru käikude siselaius on 18 cm ning sisekõrgus 20 cm. Kitsenduse kohas on sisekõrguseks 15 cm. Kõiki pesasid eraldavad urukäikudest aukudega, kiiresti suletavad/avatavad siibrid. Igasugune kontakt loomade vahel on välistatud.

Jahikoera õpetamine peab algama juba üsna varakult. Esialgu alustatakse mängu ja elementaarse kuulekusega, mis sujuvalt läheb üle jahikoolituseks.

Foto: Martti Vaidla

Käskluseid „otsi“, „võta kinni“ ja „too siia“ saab õpetada näiteks palli visates või mänguasju ära peites. Esimesed tutvused tehisuruga võiks toimuda juba umbes nelja kuusena. Eriliselt peab kiitma kasvatajaid, kes on aretuses oma töu töömooduste arendamisele truuks jäänud.

Foto: Lemme Ponder

Nad töötavad innukalt instinktide säilitamise nimel ja motiveerivad ka uusi kutsikaomanikke osalema jahikoolitustel.

Kutsikate esimesed tutvused tehisuruga on üles ehitatud eelkõige mängule ja suuresti sotsiali-

seerimisele. Esmalt õpetatakse urus liikumist ning harjutatakse järjest juurde pimedas ja kitsas olukorras olemist. Kõik toimub positiivses võtmed ning kiitus ja maius käivad siinkohal käsikäes. Sageli on õppimisel abiks õed ja vennad ning ei ole olnud harvad juhud kui urukompleks neile parimaks peitusemängu- ja tagaajamise kohaks muutub. Praktika on näidanud, et enamus urukoertel ei ole juba väga noorena probleemi liikuda kitsas ja pimedas urus. Tähtis on treeningute alustamisega mitte hiljaks jääda.

Innukalt alustatud tehisurutreeningud viivad koera kas reaalsele urutööle metsa või miks mitte ka tehisuru eksamile. Meil on väga palju urukoeri, kes reaalses jahis ikkagi ei käi ja on pigem perelemmikud. Neile on heaks võimaluseks osaleda erinevatel kunstlikel jahieksamitel, kus imiteeritakse jahti ja püütakse saavutada eesmärgipärast tulemust. Mitmed tõuühingud annavad kord aastas välja tiitlit „Parim Jahikoer“ ja selle saavutamiseks peab koer koguma jahieksamtelt maksimaalselt punkte. Just nagu näituste puhul konkursil „Aasta Koer“. Praktikas on sellised konkursid osutunud väga populaarseks ning siinkohal võidavad alati nii koer, kellele antakse võimalus teha oma loomupärast tööd, kui ka omanik, kes pärjatakse kord aastas vastavat värvi medaliga.

Foto: Martti Vaidla

Tehisurueksam sooritatakse nagu sõnagi ütleb, tehisurus. Eksamil saavad osaleda vähemalt 12 kuu vanused koerad, kes on kantud EKL, muu FCI liikmesorganisatsiooni või FCI partneri registrisse ja kellega on lubatud Jahieeskirja kohaselt urujahti pidada. Hinnatavad omadused eksamil on urgu sisenemise ja jälitamise kiirus, hasartsus, visadus, hääling ning lõpus ka kuulekus.

Eksam algab kohtuniku tervitusega ja eksami käigu tutvustamisega. Seejärel viiakse läbi paugukartlikkuse kontroll, kus koerad seotakse piisavate vahedega eraldi puude külge (maksimaalselt 6 koera korraga) ning omanikud eemalduvad koerte nägemisulatusest. Vähemalt 25 m kaugusel koertest sooritatakse lask sileraudsest jahirelvast kusjuures lasu sooritaja ei ole osalevatele koertele nähtav. Paugukartlikke koeri eksamile ei lubata. Seejärel algab urutöö osa, kus rebane suletakse siibritega esimesse pessa ning koer vabastatakse rihmast urukäigu suudme ees. Ideaalis siseneb koer koheselt urguga ja rebase leidmisel annab sellest häälega märku. Sageli on terjerite puhul urguga sisenemine raske osa, kuna nad võtavad juba õhust lõhna rebase suunas ning üritavad kasutada rebaseni jõudmiseks lühemat teed ehk urust väljastpoolt. Kõral on urguga sisenemiseks aega 2 minutit.

Omanikul on õigus koera urguga sisenemisel innustada, kuid mitte suunata. Kui koer on leidnud rebase ja haukunud rebase ees maksimaalselt 5 minutit, tõstetakse tühjade urukäikude eest siibrid ning antakse rebasele võimalus valida liikumise suund ristmikult järgmisesse pessa. Rebase järel siibrid suletakse. Seejärel eemaldatakse siiber ka koera eest, kes peab rebasele järgnema, läbima kitsenduse ja hakkama uuesti innukalt rebast haukuma. Siinkohal saavad määravaks kohene otsingu õige suund ja kiirus. Haukumise eesmärk realses jahis on anda ulukist märku ja üritada saada ta liikuma. Kui aga uluk liikuma ei lähe, tuleb jahimehel hakata maapealt kaevama. Sellepärast on oluline hau-

kumisel hääle kõla, et teada täpset kohta, kus alustada kaevamist. Kokku on katse pikkus 10 minutit. Eksamit on lubatud muuta keerulisemaks kuid mitte kergemaks. Lihtne teoorias, kuid raske eksamil!

Hea on vaadata töötavat koera ja näha reaalseid tulemusi koertel, kes on selleks saanud vastava väljaõppe. Usun, et on kindel ja uhke tunne sellise koeraga jahti minna.

Ilona Alla

Pildid Ilona Alla erakogust

TÕUKOERTE EDU VÕTI PEITUB SUGUPUUS

Juha Kares 06/07/2017 Articles, Breeding, Chic Choix Blog

Tõukoortel sõltub kõik sugupuust. Kahjuks tundub nii, et järjest vähem inimesi teab oma koera sugupuud. Sugupuud teadmata ei mõista nad sugupuu tähtsust. Sugupuu on see, mida peaksid tundma läbi ja lõhki. Sugupuu pole mitte see, mis sul on kompuutris või paberilehel. Kui oled kasvataja, siis peab sugupuu ja kõik selles sisalduv olema sul peas. Sugupuu on aretuse võti. Kasvatajana kasutan seda võimsat võtit pidevalt koodina. Keda kellega paaritada? Tuhanded informatsiooni killukesed reastuvad loova mõttetöö tulemusena. Just nii saab sugupuust väärtuslik kood. Kogu see informatsioon töödeldakse ratsionaalselt. . Aretus on unikaalne tegevus, kogu ajupotentsiaali kasutades tuleb töödelda suurt hulka informatsiooni. Lõpuks saab sugupuust kood, mis annab meile teada, mida oodata ja mida karta. Sa võid luua oma aretuse dominantse tüübi juhul, kui omad kontrolli sugupuu üle ja kasutad seda omal viisil.

Eelkõige peab kasvataja otsast lõpuni tundma enda emase sugupuud. Sugupuu pole lihtsalt rida nimesid paberilehel. Iga nimi pedigrees peab sulle mingi tunde tekitama. Need tunded võivad olla head või halvad. Iga sugupuu ja iga nimi selles sisaldab erinevaid lugusid ja hulganisti informatsiooni. Sugupuu on justkui sinu koera intuiitiivselt tajutav kaart. Igas sugupuus on ka negatiivseid külgi ja asju, millega peab ettevaatlik olema. Nii-siis alusta oma emase sugupuu õppimisest. Küsi, õpi ja ole loov. Tee ära kodutöö ja siis ongi sugupuu sul peas. Järgmine põlvkond on juba lihtsam. Järgmise põlvkonna sugupuu koosneb sinu emase ja paarituseks leitud parima võimaliku isase sugupuust. Õpi ja tee endale selgeks ka selle isase sugupuu. Iga järgnev põlvkond püüa luua ikka parem kui eelmine. Vaata ringi ja leia ühte kindlat tüüpi koerad.

Iga sugupuu kannab ka võimalike haiguste riske. 100-protsendiliselt tervet sugupuud pole olemas, Ainult rumal kasvataja võib väita, et tema koerad ja nende sugupuud ei sisalda mingeid riske. Kahjuks kohtab ka tänapäeval kasvatajaid, kes seda väidavad. Just äsja kuulsin ühte kasvatajat rääkimas, et tal on täiesti riskivaba sugupuu. Vot see juba on midagi! Mul on teile uudis - see pole võimalik. Nutikas kasvataja tunneb sugupuusid ja mõistab, et seal leidub riske. Teades võimalikke riske, saab kasvataja aretuse käigus nendega arvestada. Põhiline on see, et kasvataja püüaks luua võimalikult terveid, ilusa välimiku ja õige temperamendiga koeri.

Aastate jooksul koguneb kasvatajale tohutu hulk informatsiooni. Mina unustan sageli inimeste nimesid, kuna minu aju on talletatud sadu ja sadu sugupuusid ning neis sisalduv informatsioon. Ma mäletan Freda McGregor lugusid varajastel 1970-ndatel sündinud lõvikoerakestest. Ma ei ole neid koeri kunagi näinud, aga nimi Cluneen Obviously Olivia of Littlecourt sugupuus sisaldab minu jaoks väga palju informatsiooni. Hiljem on juba palju lihtsam enda kasvatatud koeri ja nimesid meelde jätta. On tõesti kurb kui vähe kasvatajaid küsivad ja kui vähe teavad koerte kohta oma sugupuudes. Kui nad ei tea ega küsi, siis nad ei õpi kunagi. Selline aretus sarnaneb bingo mängimisele.

Sugupuu kannab paljude põlvkondade tähtsat informatsiooni. See sisaldab nimesid, pilte, lugusid, tugevaid ja nõrku külgi ning palju muud. Õpi oma koerte esivanemate kohta küsides vanematelt kasvatajatelt ja mentorilt. Külasta neid ja veeda koos inspireerivat aega. Parima informatsiooni saad koeri katsudes või siis vahetult räägitud lugusid kuulates. Nii jõuab õige informatsioon kohale. Internet ei tee seda sinu eest ära.

Otsi pilte ja igasugust informatsiooni. Uuri ja õpi ära oma koerte sugupuud. Selles peitubki tõukoerte võti. See on võti, mille abil tulevikus luua suurepäraseid sugupuusid ja aretada suurepäraseid koeri. Siin pole otseteid ja kergeid valikuid. See kõik on raske töö. See on uurimine, küsitlemine, lugemine, reisimine ja õppimine, et saada teada, mida kujutavad endast sugupuud, millega sa töötad.

Tõukoerte saladus peitub sugupuus. Kasvatajad peaks sugupuusid läbi ja lõhki tundma. Siin ei ole lühendatud teid. Kui tahad aretada häid koeri ja luua nutikaid liine, siis uuri ja õpi oma koerte sugupuusid.

Tõlkinud ajakirja toimetust

Igal ühel oma pill... meenub lapsepõlvest üks lastelaul.

Minu mäng foksidega algas 1986. aasta kevadel kui teismelisel pojalt tekkis suur soov koeraomanikuks saada. Õige pea selgus, et mänguasja eest pidin mina ise hoolt kandma. Koeraseeme aga kukkus viljakale pinnasele - suur maja, aed ja minu kogemused loomadega, olin ju maal üles kasvanud, kus laste mänguasjad olidki elusad loomad ja kodused jõukohased tööd.

Tõuaretusega hakkasin tegelema alles kolmandast-neljandast pesakonnast. Olin teisest pesast enesele jätnud ühe emase koera ja selle järglased kasvasid kõrgusega standardist välja. Foks ei tohi üle kõrguse olla, ta ei mahu siis rebaseurgu. Olin usaldanud CH tiitleid isase valikul! Teise isasega tehtud kutsikad meie esimese koeraga (7 emast pluss 1 isane) olid aga superilusad tollel ajahetkel. Valik oli olemas ja viimasteks sai jäetud kolm kutsikat. Nendest üks oli minu lemmik aga 2 jäid lihtsalt kätte. Aretusse läksid kõik kolm õde, praeguseks on need liinid kokku sulatatud ühe imelise koera sisse kellest nüüd teile kirjutangi.

Roki ema oli mulle tagasi toodud 9 kuu vanune kutsikas, kes oli usse täis, topeltkihvad suus ja esimesel jalutuskäigul tänaval, auto möödumisel, lõi mulle hambad säärede! Omanik oli oma võimed üle hinnanud. Õnneks olin müügilepingusse märkinud „kui kutsa muutub koormaks - võtan tagasi“. Sellelt lähedalt koeralt sain kokku ainult 3 järglast - esimesed kaks võõrandasin, et küllap jõuan veel enesele jätta järgmisest pesast.

Järgmine võimalus saabus alles siis kui Roki ema oli juba 8 aastane, sest alles siis sain oma kennelist kätte isase, kes teda täiendas. Vanuse vahe peaaegu 7 aastat. Vähesed koerad saavad kurameerida, nendel oli see võimalus. Tiinuse lõpul sain aru, et pesakonda ei tulegi, on vaid väga nõrgad liigutused ja ikka ainult ühes piirkonnas. Lootsin küll, et ehk on kaksiki, aga poegimine lükkus ikka edasi kuni

viimase võimaluseni: 65 päeva täis ja siis alles algas koera tõeline kannatus ja kuni vastu hommikut helistasin oma kenneli perearstile, et tule nüüd appi!

Viimasel minutil sai kutsikas ilmale. Üksi olles oli ta liiga suureks kasvanud ja ei mahtunud sünnitusteedesse. Edasine elu oli üksiku elumängida polnud kellegi teisega kui oma emaga. Kasvades suuremaks kiindus minusse, elas ju minu magamistoas, aga see oli viga. Roki läks ülbeks ja provotseeris pidevalt täiskasvanuid koeradaame kuni ühel hetkel tehti talle kambakas. Olin ainult viivuks köögist lahkunud. Kisa peale tormasin kohe kohale - suutsin päästa ta elu aga reieluukael oli murdunud!

Ootasime ortopeediga imet viis nädalat aga paranemist ei toimunud, lubasin opereerida. Järgnes pikk periood jalalihaste taastamise treenimistega. Kolm korda päevas ja iga päevaga meetreid juurde andes. Kevadel läksime näitusele näitama, kas on midagi märgata. Tulemus PE 3 ja sert. Järgmine näitus sügisel, kus saime rühma võitjaks. Kuu hiljem juba LVA CAC. Kas ma enam jõuan või viitsin talle säravaid tiitleid korjata? See pole minu eesmärk. Suur õnn, et mu sõber on nüüd terve ja meid seob vastastikune armastus. Imeline foks minu 73 pesakonna seast!

Marju Ojaste, kennel Konkurendi

STAFFORDSHIRE`I BULLTERJERID KENNELIS FALARIS

Esimesed staffordshire`i bullterjerid ilmusid kennelisse Falaris aastal 2002 ja need olid Helen Tonksoni kasvandikud. Helen Tonkson kutsus mind kutsikaid vaatama ja esmamulje oli ime-line – paksud mütakad, kellesse koheselt armusin. Koju sõitsin mõistetavalt kutsikaga, kelleks oli Mooncraft's Taste Of Honey "Yuna" ja temast sai minu kenneli staffide esiema. Juba esimene pesakond andis mitmeid häid järglasi, kellest tooksin esile Multi Ch, Multi Winner Falaris Falconi.

Aastate jooksul on kannel Falaris kasvatanud mitmeid silmatorkavaid staffordshire`i bullterjereid, kes on edukad näituseringides ja leidnud kasutust aretuses: Multi CH, Multi Winner Falaris Try Me Again, omanik Niina Pylkkänen; FIN, EST Ch Falaris Xene-Bella omanik Tea Pirttilahti; EST, RUS, LVA, BL CH Falaris What A Lovely omanik Viktorija ja Gregori Astanovsky; EST, FIN CH Falaris Ursula; EST, FIN CH Falaris Yessika, omanik Maiju Leppiko; RUS CH Falaris X- Lady for Isaevka, omanik Elena Troshina; EST CH, RUS CH, ROM CH Falaris Kind And Lovely Yuffie, omanik kennel Falaris; Grand CH RUS, CH RUS, BISS SBT erinäitusel Falaris Game On, omanik kennel Falaris .

Põhiliselt tahan rääkida C-pesakonnast, milleni jõudmine võttis kaua aega. Kaks aastat tagasi tõin Tšehhist isase nimega Sindibad Fransimo Bohe-

mia "Max ". Kutsikast kasvas just selline isane, kellest olin pikka aega unistanud. Ainus probleem oli see, et talle ei meeldinud näitused. Terve aasta tegelesin koolitamisega – aitäh Sergei Tsõba Canis Major Team`ile ja händler Margot Oderile. Lõpuks jõudsime selleni, et Max oli Riia erinäitusel BIS 4 juunior ja järgmisel näitusel tõu parim. Seejärel paaritasin oma noore emase Falaris Xenia Maxiga. Tiinus kulges probleemideta, kuid poegimine oli raske. Veterinaaride abiga saime 5 suurepärast kutsikat – 3 isast ja 2 emast. Tänu kõigile abistajatele! Xenia ja Max ei petnud minu lootusi.

Pesakonna viiest kutsikast jäi Falaris Camilla minu kennelisse ja alustas näitusekarjääri suurepärase tulemustega juba beebina ning esimese serdi sai BalTeril noorteklassis. Falaris Chico elab Haapsalus, omanik Enely Tamm ja ka nemad on teinud esimesed sammud näituseringis. Falaris Camelot elab Tallinnas, omanik Riho Lemsalu ja nemad tegelevad agilityga. Falaris Calvin asub Soomes ja Falaris Chester Tallinnas, omanik Liisi Vaik. Chester debüteeris Tallinna Võitjal, saades juunior võitja tiitli ja olles BIS Juunior! Kolme esimese näitusega sai Chester Eesti juunior tšempioniks.

Hetkel rõõmustavad mind kõige rohkem noored Falaris Domongo ja Soomes elav Falaris Dobrinka. Domongo on kuuel korral olnud tõu parim kutsikas ja lõpetas kutsikaklassi tõu erinäituse BIS 2 kohaga. Täna siinjuures händler Kristiina Tupalskajat, kes on meile abiks olnud!

Lõpetuseks soovin kõigile oma kasvandikele edu näitustel –minge julgesti edasi!

Jelena Zinovjeva, kennel Falaris

BRASIILIA TERJER

Päritolu:

Brasiilia terjer põlvneb São Paulo tänavakoertest. Lähemateks sugulasteks on aga 1800 sajandil sisse toodud Jack Russel terjerid, keda paaritati nii pintserite kui ka chihuahuadega.

Brasiilia terjerit on kutsutud tõu kodumaal juba üle saja aasta nimega FOX PAULISTINHA ehk väike São Paulo koer. 1995-l aastal, kui FCI tõu vastu võttis, sai see nimeks Brasiilia terjer. Oma kodumaal on ta endiselt tuntud nimega FOX PAULISTINHA.

Iseloom:

Brasiilia terjer on kergesti kasvatatav südikas koer. Ta võib tõhusalt pidada jahti väikestele närilistele ja ulukitele. Loomupoolest on ta visa ja julge. Ta ei karda endast suuremat vastast. Brasiilia terjer on ka suurepärase valvekoer! Koerad on reipad, vaimukad, targad, kiired, kergesti õpetatavad, naudivad esinemist, tuttavate suhtes on sõbralikud ja võõraste suhtes umbusklikud.

Brasiilia terjer on levinud Brasiilias ja Soomes, mujal on see üsnagi haruldane tõug. Täiendavat informatsiooni selle haruldase tõu kohta saab kasvatajalt.

Anu Reimann KENNEL ANULER <http://www.freewebs.com/kennelanuler/>

PÄRITOLUMAA: Brasiilia. FCI KLASSIFIKATSIOON: Rühm 3: Terjerid. Alarühm 1: Suured ja keskmise suurusega terjerid. Töökatsseta.

ÜLDMULJE: Keskmise suurusega, sale, heas tasakaalus. Tugeva, ent mitte raskepärase kehaehitusega. Kandilise kehakuju ning selgete kumerate joontega, mis eristavad teda üsna nurgeliste joontega siledakarvalisest folksterjerist.

KÄITUMINE/ISELOOM: Püsimatu, ergas, aktiivne ja uudishimulik; sõbralik ja heatahtlik sõprade suhtes.

PEA/KOLJUPIIRKOND: Pealtvaates on pea kolmnurkse kujuga, alumine osa on üsna lai. Kõrvad üksteise suhtes kauge asetusega ning nina suunas järsult kitsenevad. Kõrvalt vaadates on ülajoon ninaotsast laubalõikeni kergelt tõusev, silmade vahel järsk ning kuklaluu suunas kergelt kumerduv. Kolju: Ümar ning mõõdukalt lameda otsmikuga. Pealtvaates koonduvad küljejooned silmade juurde. Vahemaa silma välisnurgast kõrva kinnituskohani on võrdne silmade välisnurkade vahelise vahemaaga. Keskvagu on hästi arenenud. Üleminek laubalt koonule: Rõhutatud.

NÄOPIIRKOND: Ninapeegel: Mõõdukalt väljendunud ja tume, laiade ninasõõrmetega. Koon: Pealtvaates moodustab mõlema silma välisnurkade ja ninaotsa vahel võrdkülgse kolmnurga. Koon on tugev ja silmade alt kauni kujuga, silmadepoolses osas langeva joonega, mis rõhutab üleminekut laubalt koonule.

TÕUTUTVUSTUS

Mokad: Kuivad ja pingul, ülemine huul ulatub pisut üle alumise ning katab hambaid, mis võimaldab suu täielikult sulgeda. Põsed: Kuivad, hästi arenenud. Hambad: 42 hammast, ühtlase asetusega ning hästi arenenud, käärhambumus. Silmad: Asetsevad ühtlasel kaugusel kuklakühmusest ja ninaotsast, üksteisest kauge asetusega. Vahemaa silmade välisnurkade vahel on võrdne vahemaaga silma välisnurgast ninaotsani. Pilg on suunatud otse ette. Silmad on mõõdukalt esiletungivad, suured ning kergelt rõhutatud kulmudega. Ümara kujuga, avatud, uudishimuliku ilmega. Võimalikult tumedad. Sinise karvkatttega koertel silmavärv sinakashall, pruuni karvkatttega koertel pruun, roheline või sinine. Kõrvad: Asuvad pea külgedel ning on silmadega ühel joonel. Üksteisest kauge asetusega ning jätavad koljule palju ruumi. Kolmnurkse kuju ja teravate otstega, poolkikkis, kõrva ots murdub allapoole ning on suunaga silma välisnurga poole. Kõrvad ei ole kupeeritud.

KAEL: Keskmise pikkusega, peaga heas tasakaalus. Sobib harmooniliselt kaela ja kerega. Puhas ja kuiv. Ülajoon kergelt kumer.

KERE: Heas tasakaalus, ei ole liiga raskepärane. Üldmuljelt kandiline, selgete kumerate joontega. Turi: Hästi väljendunud ning harmooniliselt ühendatud esijäsemetega. Ülajoon: Tugev ja sirge. Turjast laudja suunas kergelt langeva joonega. Selg: Üsna lühike ning tugeva lihastikuga. Nimme: Lühike ja tugev. Laudjaga harmooniliselt ühendatud. Kergelt langeva joonega. Madala asetusega saba. Hästi arenenud ja hea lihastikuga. Esirind: Mitte väga selgelt väljendunud, mõõduka laiusega ning võimaldab esijäsemete vaba liikumist. Rind: Pikk, sügav, ulatub küünarnukkideni. Pikk rinnak ning hästi kaardunud ovaalse kujuga roided. Horisontaalsuunas on rinnak mõõdukalt kumer. Alajoon ja kõht: Kergelt kumer ning tahapoole tõusev, ent mitte hurdlakult järsk.

SABA: Päritolumaal on tavapärase kupeeritud saba, kuid see võib oma loomulikus olekus olla nii lühike kui pikk, ent ei ulatu kannaliigesest allapoole. Madala asetusega, lühike. Kupeeritud teise ja kolmanda sabalüli vahelt. Loomulik saba: Lühike, ei ulatu kannaliigeseni. Madala asetusega, tugev, kantakse uljalt, ent mitte rõngakujuliselt selja kohal.

JÄSEMED/ ESIJÄSEMED: Eestvaates sirged, teineteise suhtes mõõdukalt kauge asetusega. Samal joonel tagajäsemetega, mis on samuti sirged, kuid teineteisest kaugema asetusega. Õlad: Pikad, 110°-120° nurga all. Õlavarred: Abaluudega umbes sama pikkusega. Küünarliigesed: Hästi kere lähedal hoitud, rinna alajoonega samal kõrgusel. Küünarvarred: Sirged, peenikesed ja kuivad. Randmeliigesed (randmed): Avatud nurgaga. Kämblad: Sirged ja peenikesed. Esikäpad: Pingul, ei sisse- ega väljapoole pööratud.

Jänesekäpad. Kaks keskmist varvast on teistest pikemad. TAGAJÄSEMED: Tugeva lihastikuga, hästi arenenud reied. Jalad keiretega heas proportsioonis. Kõrge asetusega kannad, nürinurgaga. Reie ülaosa: Hästi arenenud ja hea lihastikuga. Põlveliigesed: Moodustavad säärega nürinurga. Reie alaosa: Reie ülaosaga heas proportsioonis. Kannaliigesed: Kõrge asetusega, moodustavad säärega nürinurga. Pöiad (pöialliigesed): Sirged. Tagakäpad: Pingul, pikemad kui esikäpad.

KÖNNAK/LIIKUMINE: Elegantne, vaba, lühikeste ja kiirete sammudega.

NAHK: Pingul, ei ole rippuv. Kuiv.

KARVKATE/ KARV: Karv on lühike, sile, peen, ent mitte pehme; hästi kerele liibuv nagu roti karv. Nahk ei paista karvade alt välja. Karv on peenem pea peal ning kaela alumisel osal, esijäsemete sisekülgedel ning alumises osas ning reite tagakülgedel.

VÄRVUS: Domineeriv põhivärvus on valge; mustade, pruunide või siniste märkidega. Olemas peavad olema järgmised tüüpilised ja iseloomulikud märgid: pruunid märgid silmade kohal, mõlemal koonu küljel ning kõrvade äärel. Need märgid võivad sulanduda ka teisi kerepiirkondi ääristavatesse märkidesse. Pea piirkonnas peavad olema mustad, pruunid või sinised märgid otsmiku piirkonnas ja kõrvadel. Otsmikuvaol ja koonu külgedel võib olla valge joon või valged märgid, mis peaksid asetsema võimalikult harmooniliselt.

SUURUS JA KAAL: Turja kõrgus: Isased: 35-40 cm. Emased: 33-38 cm. Kaal: Maksimaalselt 10 kg.

VEAD: Kõiki kõrvalekaldeid eeltoodud nõuetest tuleb lugeda vigadeks ning nende tõsiduse aste sõltub otseselt konkreetse kõrvalekalde ulatusest ning võimalikust mõjust koera tervisele ja heaolule.

(puudulik kehahitus; jalad ei ole sirged; pikk või ebatiüpiline karv; puudulik iseloomulikud märgid; täiesti kikkis kõrvad; liiga raskest või liiga lõdvad õlad).

DISKVALIFITSEERIVAD VEAD: (tigidus või argus; laudjal puudub kerge kalle; ülehambumus või alahambumus; ebaharmooniline või ebatiüpiline kehahitus).

Füüsilisi ja käitumuslikke kõrvalekaldeid näitavad koerad diskvalifitseeritakse.

NB! Isastel peab olema kaks nähtavalt arenenud ja täielikult munandikotti laskunud munandit.

http://kennelliit.ee/wp-content/uploads/est_standardid/microsoft_word_-_341_brasilia_terjer_et.pdf

Küsimustele vastas üks vähestest inimestest, kes seda tõugu Eestis üldse kasvatab.

1. Miks valisid just selle tõu?

Anu: Mina ei valinud spetsiaalselt seda tõugu. Tuttaval kasvatajal Soomes, kes kasvatab filasid ja BT juba väga kaua, olid jälle kutsikad ning minul Scottish fold kassipojad. Tema naine tahtis foldi kassipoega ja mina võtsin vastu BT kutsika. Olin ammu mõelnud suurte kõrvale mingi väikese koera võtta, keda saaks ka süles hoida.

2. Kust said informatsiooni kasvataja kohta?

Anu: Tundsin kasvatajat juba väga ammu.

3. Kas on midagi, mis ehk häirib selle tõu iseloomu juures või on tekkinud probleeme, millega Sa ei osanud alguses arvestada (karvahooldus, toitumine jne, jne)?

Anu: Midagi ei häiri, mingeid probleeme ei ole. Mõnikord võib olla häirib iga väljast tuleva hääle peale haukumine, see on võrreldes suurte koertega minu jaoks natukene harjumatu.

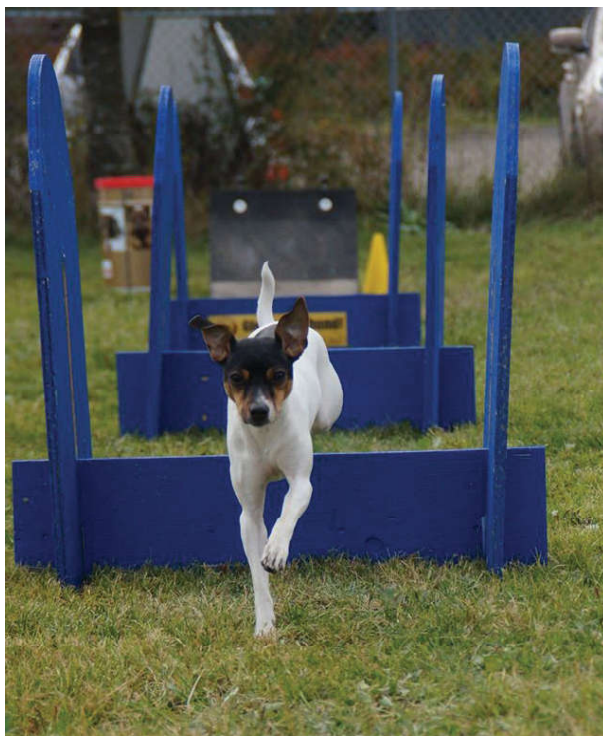
4. Nüüd, kus peres kasvab vahva terjer - kas oskad välja tuua selle tõu positiivseid külgi?

Anu: Iseloomu poolest meeldib BT väga. Väga tark ja intelligentne, usumatult lihtne koolitada ja talle kohutavalt meeldib midagi õppida ja teha, hea valvur, võõraste suhtes umbusklik, teiste koduloomade ja lindudega saab väga hästi läbi.

5. Kas julgeksid seda tõugu ka teistele soovitada ja kui,

siis milline see pere võiks olla?

Anu: Julgen soovitada kõigile, keda ei häiri väikese koera haukumine toas, kui keegi võõras tuleb või ukse taga on. Eriti sobib inimestele, kes harrastavad koerasporti (agilityt või mida iganes).

YORKSHIRE'I TERJERI AJALUGU

Terjerid on enamasti sitked ja karmid tüübid, isepäised jahimehed. Yorkshire terjerid on terjerpere kaunitarid. Ehkki ka nende iseloomus on terjeri tarmukus enamasti selgelt äratuntav, on yorkied maailmakuulsad oma kauni kasuka, väikese kasvu ja õrna kehaehituse poolest.

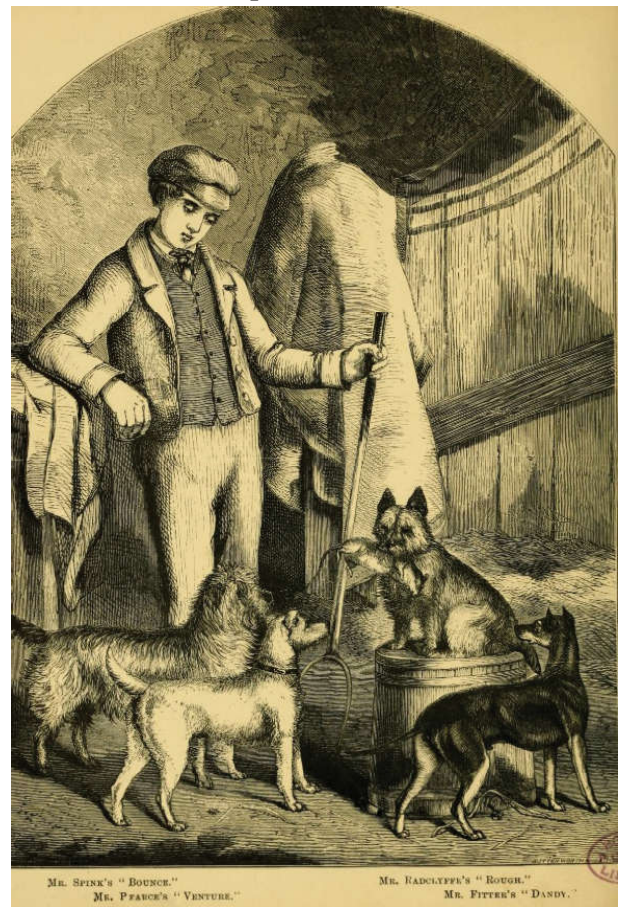
Internetis tõuajaloo lehtedel surfates saame yorkie kohta lugeda, et ta on tegelikult olnud „päris“ terjer, kartmatu rotipüüdja. Ka tänapäevased tõuraamatud kirjeldavad, et yorkshire terjerite esivanemad olla aretatud Šotimaal, kus kaevurid ja kangrud soovisid väikest koera tõrjumaks tüütuid rotte, kes nende töökohtades massiliselt liikusid. Räägitavat, et yorkie värvus leiduv kõrbepiire olla aretatud seetõttu, et neid pimedates kaevandustes ja töökodades paremini näha oleks. Väidetakse sedagi, et sel ajal kui bullterjerid pidid pidama võitlusi härgadega, olla yorkiesid kasutatud võistluslikus rotitapmises. Yorkshire piirkonda olevat need koerad toodud kangrute poolt, kes sinna Šotimaalt liikusid, kui tekstiilitootmine seal piirkonnas kanda kinnitas. Ligikaudselt sellist infot pakub ka Inglismaa Kennelklubi koduleht.

Pr. Fosteri yorkshire terjer Toy Smart, avaldatud Vero Shaw raamatus 1881.a.

Sukeldume aga vanematesse allikatesse, raamatutesse, mis kirjeldavad terjereid 19. sajandi lõpupoole. Neist raamatutest ilmneb, et yorkshire terjer sündis, nagu paljud teisedki terjeritõud, koos koeranäituste institutsiooni sünniga 19. sajandi keskel. Ei ole kahtlust, et ka yorkie esivanemate hulgas olid suures osas terjerilaadsed koerad. 19. sajandi keskpaigas olid

need terjerid määratlemata tõuga koeratüüp, kelle karvkate ja suurus võis olla väga mitmekesine. Enamjaolt olid need koerad tõepoolest ametis rotipüüdjatena või lihtsalt mitmesuguste majapidamises vajalike koeratööde tegijatena. Vähemalt üks terjerit meenutav koer olevat leidunud igas majapidamises. Yorkshire piirkond oli üks neist, mida 19. sajandi koertemaailmas tunti aretustöö tulipunktina.

Terjerite illustratsioon J.H. Walshi raamatu esmaväljaandes 1867.a. Yorkshire terjeriks nimetab Walsh vasakul tagumist koera Mr. Spick's „Bounce“.

J. H. Walsh (autorinimega Stonehenge) avaldas oma kuulsa Briti koeri tutvustava raamatu esmakordselt 1867. aastal. Yorkied ilmuvad Walshi raamatusse aastal 1872 teises väljaandes nime all „yorkshire'i sinine kõrbepiirdega siiditerjer“. Sama raamatu 1882. aasta väljaandes on tõul juba yorkshire terjeri nimetus. 1882. aastal kirjutab Walsh, et tema raamatu esimese trüki ajal oli yorkshire terjer tüüpiline „šoti terjer“, kelle karv oli lihtsalt pisut siidisem. Šoti terjeriks nimetati tollal aga igasuguseid madalajal-

AJALUGU

gseid kompaktseid terjereid.

19. sajandi autorid, keda oleme varemates artiklites samuti tsiteerinud, kirjeldavad yorkiesid selliselt, nagu neid sellel ajastul tunti. Juba need varased autorid märgivad, et neil ei ole täpset informatsiooni selle kohta, kes on yorkiede aretuse algmaterjal. Spekuleeritakse, et yorkshire terjeri esivanemad olid skye terjerid, eelkõige paisley terjerid, kelle karv olla olnud pikem ja siidisem. Enamasti mainitakse võimaliku täien-dava esivanemana ka malta bichoni.

Pr Fosteri Huddersfield Ben ja Lady Giffard'i Katie, avaldatud Walshi raamatu kolmandas trükis 1878. aastal

Üldiselt leiti, et ehkki võib kohata ka yorkiesid, kellest on asja rotipüüdjana, siis valdavalt peetakse neid väikeseid koeri lemmikute või näitusekoertena. Ajastu autorite arvates on yorkshire terjer kaugel sellest, et olla sitke ja visa. Need koerad olla väga õrnad ja oma pidamistingimuste tõttu väga tundlikud igasugusele välisele mõjutusele. Suure põhjalikkusega kirjeldatakse, millist hoolitsust vajab yorkshire terjeri karv juba kutsikaeast alates, et saavutada oma tõeline esinduslikkus. Pidev harjamine, kamimine, õlitamine, kreemitamine peab olema tagatud ajast, kui kutsikas hakkab oma karva vahetama. Mitte mingil juhul ei tohtivat lubada neil liiga palju ringi joosta! Tõelised yorkied ei käinud kunagi väljas, välja arvatud ehk kõige kaunima ilmaga ja ka siis väga põgusalt, et tema uhke karv ei saaks kahjustada. Kõige parem olevat, kui koeri hoida väikesemõõdulises puuris, milles on kindlasti pehme aluspadi, mitte hein või põhk, mis võivad koera karva rikkuda. Igal nädalal tuleb koera pesta ning jala otsas peaksid olema sokid, et koer ennast sügades ei saaks oma imelist kasukat rikkuda.

Arthur Wardle illustratsioon R. Lee raamatu peatükis „Yorkshire ja teised kääbusterjerid“, 1894

Ajastu tunnustatuim yorkie-kasvataja oli pr. Mary Ann Foster Bradfordist. Just tema kasvandik Huddersfield Ben on portreteeritud Walshi kuulsas koeraraamatus. Huddersfield Ben sündis 1865. aastal, seega enne Kennelklubi loomist ja tõuraamatute koostamist. Kuid suur osa yorkshire terjeri tõutüübi kinnistamisest toimus just tänu Beni võimele anda ühtlase välimikuga temast endast väiksemaid järglasi. Ka kõrval oleval pildil esitatud Katie olla Beni järglane.

Vanimad Kennelklubi tõuraamatus üles märgitud yorkshire terjerid on Swift's Old Crab ja Kershaw's Old Kitty. Esimene neist olla olnud pikakarvaline must kõrbepiirdega terjer ning teine sinist värvi skye terjeri tüüpi koer. Ühes vanadest raamatutest (Watson 1906) tsiteeritakse pr. Fosteri 1885. aasta kirja, milles ta kirjeldab oma aretustööd nii: „Kõik minu kasvandikud pärinevad šoti terjeritest ja nendena neid ka esitleti. Yorkshire terjeri nime said nad

R. Leightoni 1907 aasta raamatus avaldatud foto Ch The Miller's Daughter, Leightoni sõnul tema arvates parim isend sellel ajal elavatest yorkiedest.

seetõttu, et tõugu edendati peamiselt Yorkshire piirkonnas.“

Yorkshire terjeri tõu kujundamise algaastatel pandi peamiselt rõhku karvkatte pikkusele, struktuurile ja värvile, ülejäänud omadused olid selgelt teisejärgulised. Yorkie peamine värv pidi olema ühtlane teras-sinine, kuid jalad ja pea selget kõrbevärvi. Kui erilist tähelepanu hakati pöörama karva pikkusele, võis märgata värvi muutumist mustjamaks või hallimaks. Koerte kasv erines suuresti, kõikides 2-7 kg vahel ja näitustel võisid koerad pikka aega jaguneda suuruse järgi väiksemate (alla 2,2 kg) ja suuremate (kuni 5,5 kg) koerte klassidesse. R. Lee kirjeldab, et pr. Fosteri väiksemad koerad Bradford Marie, Bradford Queen ja mitmed teised kaalusid vähem kui kilo, samas kui nende esiisa Huddersfield Ben olevat kaalunud ligi 5 kg.

Inglismaa Kennelklubi tunnustas yorkshire terjerit tõuna 1886. aastal ning Yorkshire Terjeri Klubi moodustati 1898. aastal. Tõuühingu välja antud tõukirjelduse kohaselt pidi yorkshire terjer olema üldilmelt pikakarvaline seltsikoer (ing k. pet dog), kusjuures karv peab langema ühtlaselt ja sirgelt mõlemale poole. Koer pidi olema kompaktne ja puhta kerge üldilmega ning väljendama tähtsat poosi. Karv pidi olema võimalikult pikk ja sirge, siidise tekstuuriga. Pea pidi olema väike ja mitte liiga ümar, koon pigem lai ja pika karvaga, mis on kuldset kõrbe tooni. Mõlemal pool pead peab karv olema väga pikk ja samuti kõrbe karva. Tõuaretuse alguspäevil lõigati yorkide kõrvu püstise asetuse saavutamiseks, kuid hiljem võis tihti kohata ka longus kõrvadega yorkie'sid. Ka saba lõigati pisut lühemaks, sest standardi järgi pidi saba olema keskmise pikkusega. Ka sabal pidid olema pikad karvad, kuid ülejäänud karvast sügavama sinise tooniga. Enamvähem sarnases sõnastuses kehtib ka tänapäevane yorkshire terjeri tõustandard.

Korra ajaloos on yorkshire terjer võitnud ka Crufts'i maailmakuulsa näituse BIS tiitli, kuid seda alles 1997 aastal. Ka teisel maailmakuulsal näitusel Westminster Dog Showl on yorkshire terjer BIS tiitli võitnud vaid ühe korra 1978 aastal.

Ameerika Kennelklubi avaldatud andmete ko-

Osmilion Mystification, om. Osman Sameja, Crufts BIS võitja 1997. Foto: Crufts FB leht

haselt on yorkshire'i terjer juba aastaid sealne populaarseim terjeritõug, platseerudes ka kõikide tõugude populaarsusjärjestuses esikümnesse. Oma kodumaal ei lähe yorkiedel kaugeltki nii hästi, olles küll endiselt üks populaarsemaid terjeritõuge, kuid seltsikoerte hulgas keskmiselt populaarne (autori märkus: nii Ameerikas kui Inglismaal grupeeritakse yorkshire terjerid seltsi- ja kääbuskoerte gruppi).

„Søjakoer“ Smoky, kes teenis koos peremees Bill Wynne'ga Teises Maailmasõjas. Foto: https://www.huffingtonpost.com/2013/10/17/smoky-the-yorkshire-terrier_n_4110586.html?guccounter=1

Yorkie ajaloo tutvustamisel ei saa kuidagi mööda ka „søjakoer“ Smoky'st. Yorkshire terjer ei ole just esimene pilt, mis võiks pähe tulla

AJALUGU

mõeldes sõjakoledustes truult oma peremeest saatvale koerale. Kuid üks Ameerika tuntumaid yorkiesid tänu kellele tõu populaarsus 1950-datel aastatel märgatavalt tõusis, oli just nimelt sõjakoer. Legendi kohaselt olevat tema peremees Bill Wynne koerakese soetanud 1943. aastal Uus-Guineas teenides. Smokey saatis oma peremeest kõikjal, ka lahinglennukis. Smoky olla osanud hulgaliselt trikke, hüpanud langevarjuga ja aidanud sõduritel telegraafi liine paigaldada. Kuna Smoky peremees töötas peale sõda Hollywoodis koertetreenerina, sai kuulsaks ka Smoky ja tänu talle populaarseks ka yorkshire terjer.

Läbi ajaloo on paljud kuulsused pidanud just väikest ja elegantset, kuid südikat yorkiet oma lemmikuks.

Yorkshire terjer kogu oma hiilguses on tõeline iludus. Kõige efektsema kasuka omanikud peavad ka tänapäeval läbima pikki iluprotseduure, kandma papiljotte ja hoiduma uhke karva rikkumisest. Tavaelu yorkie on aga tarmukas, elavloomuline ja intelligentne väike koer, kes on valmis oma perega koos igaks seikluseks.

Audrey Hepburn 1956. aastal oma kuulsale lemmikule mr. Famous, kes tegi kaasa ka mõnes pr Hepburni filmis. Foto internetist.

Kasutatud allikad:

Walsh, John H., *The dogs of the British islands*. London 1867, 1872, 1878, 1882

Lee, Rawdon B. *The Terriers*. London 1894, 1896, 1903.

Leighton, Robert, *The new book of the dog*. London 1907

Shaw, Vero, *The Illustrated Book of the Dog*, 1881, London, New York

Cheryl S Smith, *The Everything Yorkshire Terrier Book: A complete guide to raising, training and caring for your Yorkie*. 2005 Adams Media

Arendavad mänguasjad **LEMMIKLOOMADELE**

kasuta meie e-poes
sooduskupongi **TERJER**
ja saad -15%
Nina Ottossoni
tavahinnaga
toodetest

Nina Ottosson
SWEDEN

www.nutikaslemmik.ee

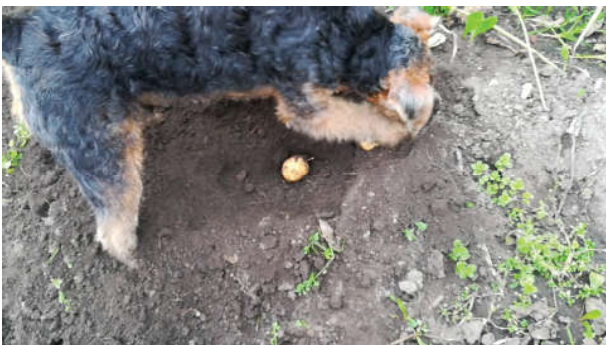
www.facebook.com/NutikasLemmik

MEIE RÕÕMURULLI VÄIKESED VIMKAD

Meie kodus elab selline vahva tegelane, kelle nimeks on Webster. Ta on ülimalt lahe ja aktiivne welshi terjer, kes on meie peres elanud juba üle aasta.

Me kõik armastame Websteriga mängida, uju- da, joosta, ronida, turnida jne.

Ükskord oli selline tore lugu, nimelt sõitsime kevadel maale, et kartul maha panna. Lapsed mürasid ja hullasid koeraga. Mina toimetasin aiamaal, viskasin rõõmsalt kartuleid vaku. Webster vaatas eemalt, kuid ei lasknud end sell- est häirida. Läksin mehele teatama, et kartul on maas ning palusin, et ta lükkaks vaod kin- ni. Parasjagu oli tal aga midagi kuuri all poole- li ja kohe ei saanud tulla. Kartulid mõnulesid seal pehmes mullas ja nautisid kevadist päikest. Mingil hetkel nägi seda Webster ning hakkas neid sealt ükshaaval hambus ära vedama. Kui mees labidaga tuli vagu kinni ajama, siis polnud seal enam kartuleid. Läksin mina uuesti kartu- leid tagasi panema, aga kohe oli Webster platsis ja tahtis ka need ära viia. Lõpuks hoidsin teda süles, et töö ometi tehtud saaks.

Suve armastab ta ka väga, siis käib ta lastega uju- mas ning minuga võtab päikest või käib saunas.

See on tõesti uskumatu - saun on tal nr 1. Kui ta näeb, et ma sauna lähen, on tal käpp kohe ukse vahel-mina ka! Poeb leiliruumi ja siis hopsti kohe lavale. Ta ei piirdu vaid sellega, et saab olla põrandal või lava alumisel pingil, ikka trügib ta kõige kõrgemale. No mis saab veel parem olla kui saun koos truu kaaslasega?

Arvake ära, kes võttis sügisel kartuleid - see oli jälle Webster! Sügisel kaasasime ta kohe kartu- livõtul nõ kampa, kuna suvel oli ta kaevetöö-

dega kõvasti käppa harjutanud. Saime natuke mullas sobratud kui sõber oli platsis ja kae- vetööd võisid alata. Kartuleid tuli käppade va- helt pinnale lennates ja nii mõnigi sattus ham- busse. Piisas sõnast „otsi“ ja jälle lendasid muld ja kollased kartuleid maa seest välja. Kõik olid väga õnnelikud - töö sai tehtud kiirelt ja suure lõbuga.

Ei saa Teile rääkimata jätta ka esimese lume meenutusi. See naljakas pehme ollus, mis nüüd maas laiutas pani algul koera hüppama, siis käppasi raputama. Oi kui mõnus oli püherdada ja hüpata. Samuti ei suutnud ta „ei“ öelda kel- gutamisele.

Ükskord juhtus selline vahva lugu, et mu tütar Emilia palus vennal end kelguga vedada, aga vend ei viitsinud. Lihtsam oli ju seda koerale õpetada, kuidas kelk mäest alla tõmmata ja ikka koos koormaga. Mõeldud-tehtud. Webster haaras nõõrist ja lõbus sõit võis alata. Emilia pu- denes mingil hetkel kelgult maha ja koer pani kelguga kohe jooksu. Jooksis aias ringi, kelk hambus ja ise rahulolevalt „mõrisedes“.

Meil on palju toredaid lugusid, aga mõned jäävad enda teada! Lühidalt öeldes, me kõik oleme Websteriga väga rahul ja rõõmsad. Meie kodu on täis armastust ja alati on nii hea koju tulla, kui ees ootab heatujuline Webster koos väikese üllatusega (olgu selleks siis padjal välja lastud ”soolikad” või mõni ära näritud ese).

Loo autor Janika Urbanik

ETÜ 42. ERINÄITUSE TULEMUSED

BEST IN SHOW kohtunik Lars Adeheimer

1. Austraalia terjer – BLUEPEPPER'S SMILING WEASEL, om. Maritsa Vesalainen, Soome
2. Šoti terjer – GEMMA STONEHENGE VERITE LA DESIR, om. Anna Miklashevitch & Igor Miklashevitch, Eesti
3. West Highlandi terjer – KARAMYND PLAYBOY, om. Jekaterina Arnon, Eesti
4. Skye terjer – JUGER EDELWEISS PINK FLOYD, om. Maiu Sinijärv & Tarvo Sinijärv, Eesti

PARIM EESTIS SÜNDINUD TERJER

Skye terjer – JUGER EDELWEISS PINK FLOYD, om. Maiu Sinijärv & Tarvo Sinijärv, Eesti

BEST IN SHOW BEEBI kohtunik Lars Adeheimer

1. Foksterjer, siledakarvaline – TEXFORRIER GROUND ZERO, om. Mariikka Ala-Maakala, Soome

BEST IN SHOW KUTSIKAS - kohtunik Ken Crockett

1. Kääbusbullterjer – POTSU DE NOTSU WILD AND YOUNG, om. Allan Kari, Eesti
2. Amerika Staffordshire'i terjer – AST POINT CLUB PATAGONIA, om. Kristel Võsu & Johan Wetterberg, Eesti
3. Iiri Glen of Imaali terjer – FINNABAIR BROCC RUA ARDA OF GLEANN, om. Tiina Assinen, Soome
4. Austraalia siiditerjer – PET PURSUIT HIS MASTER'S VOICE AT KALARETA, om. Jenna Timonen & Reni

Wissling, Soome

PARIM EESTIS SÜNDINUD KUTSIKAS

Kääbusbullterjer – POTSU DE NOTSU WILD AND YOUNG, om. Allan Kari, Eesti

BEST IN SHOW JUUNIOR - kohtunik Ken Crockett

1. Austraalia terjer – BLUEPEPPER'S SMILING WEASEL, om. Maritsa Vesalainen, Soome
2. Jack Russel'i terjer – TSARODEJ MISS JACKSON, om. Nora Renell, Soome
3. Airedalei terjer- KATHERINA'S LAND WISH ME LUCK, om. Jukka Kemppainen, Soome
4. Welshi terjer – HIGH VOLTAGES KING OF DIAMONDS, om. Marko Ponder & Lemme Ponder, Eesti

PARIM EESTIS SÜNDINUD JUUNIOR

Airedalei terjer- KATHERINA'S LAND WISH ME LUCK, om. Jukka Kemppainen, Soome

BEST IN SHOW VETERAN - kohtunik Lars Adeheimer

1. West Highland'i terjer – KARAMYND PLAYBOY, om. Jekaterina Arnon, Eesti
2. Jack Russel'i terjer – BATZI'S FELIX, om. Heidi Kolunsarka, Soome
3. Austraalia terjer – BLUEPEPPER'S FLYING-FOX, om. Marjo Ahola & Marja Leinonen & Nina Oikarinen, Soome
4. Welshi terjer – SHAIREAB'S BAYLEIGH TICKET TO RIDE, om. Anu-Sirje Keerd, Eesti

BEST IN SHOW KASVATAJA - kohtunik Ken Crockett

1. Austraalia terjer – BLUEPEPPER'S, om. Marjo Ahola, Soome
2. Staffordshire'i bullterjer – RASCALSTAFF, om. Malin Ask & Simon Johansson, Rootsi
3. Airedale'i terjer- KATHERINA'S LAND, om. Jekaterina Kantijevskaja, Eesti
4. Ameerika Staffordshire'i terjer – ANTE BELLUM, om. Häli Tammeleht, Eesti

BEST IN SHOW PAAR - kohtunik Lars Adeheimer

1. Welshi terjer – AK MIL VISTA JUBILEE JAZZ & AK MIL VISTA TIGER LILY, om. Aivi Kabur, Eesti

BALTER VÕITJA 2018 TULEMUSED

BEST IN SHOW kohtunik Denk Csaba

1. Yorkshire'i terjer SUNACHATES NOBBY ANYTIME, om. Olga Begena, Lätis
2. Iiri terjer HANGERBELL IMAGE, om. Marina Svetliševa & Tatjana Nečajeva, Läti
3. Dandie Dinmonti terjer DANCHESTER'S QUALITY APPROVED, om. Kristine Maria Siitan & Hanne Tuomenoksa, Eesti
4. Staffordshire'i bullterjer JINGLE BELL AT MOONCRAFT'S BERSERKER, om. Helen Tonkson-Koit & Reili Rooden, Eesti

PARIM EESTIS SÜNDINUD TERJER

Skye terjer – JUGER EDELWEISS HENNESY XO, om. Julia ja Mihhail Knut

BEST IN SHOW BEEBI kohtunik Suzanne Pattyn

1. Jack russeli terjer TSARODEJ AVALON OF THE HEART, om. Riitta Ajanto, Soome
2. Bullterier TEGELINSKI HAVANNA, om. Mirje Uiho, Eesti
3. Cairni terjer AK MIL VISTA X-FACTOR, om. Anu-Sirje Keerd, Eesti
4. Austraalia terjer ARMIRELLI MCLUB HOSTESS, om. Anne-Lii Sild, Eesti

PARIM EESTIS SÜNDINUD BEEBI

Bullterjer TEGELINSKI HAVANNA, om. Mirje Uiho, Eesti

BEST IN SHOW KUTSIKAS - kohtunik Viive

Maranik

1. Kääbusbullterjer POTSU DE NOTSU WILD AND YOUNG, om. Allan Kari, Eesti
2. Jack russeli terjer LOVELY-ORANGE PROVOCATEUR, om. Riitta Ajanto, Soome

3. Ameerika Staffordshire'i terjer FINESTHILL'S ALL I EVER WANTED, om. Nina Kristiina Salokorpi, Eesti

PARIM EESTIS SÜNDINUD KUTSIKAS

Kääbusbullterjer – POTSU DE NOTSU WILD AND YOUNG, om. Allan Kari, Eesti

BEST IN SHOW JUUNIOR - kohtunik Denk Csaba

1. Iiri terjer HANGERBELL IMAGE, om. Marina Svetliševa & Tatjana Nečajeva, Läti
2. West Highlandi terjer U ARE THE ONE SUNSHINE CELEBRATION, om. Olga Begena, Läti
3. Ameerika Staffordshire'i terjer SUPERSTELLAR BRAG WITH ME, om. Kaja Vahar, Eesti
4. Austraalia terjer BLUEPEPPER'S SMILING WEASEL, om. Maritsa Vesalainen, Soome

PARIM EESTIS SÜNDINUD JUUNIOR

Ameerika Staffordshire'i terjer SUPERSTELLAR BRAG WITH ME, om. Kaja Vahar, Eesti

BEST IN SHOW VETERAN - kohtunik Suzanne

Pattyn

1. Šoti terjer QUAIN O' MY JACQUOT, om. Sirkka Laasaseno, Soome
2. Welshi terjer SHAIREAB'S BAYLEIGH TICKET TO RIDE, om. Anu-Sirje Keerd, Eesti
3. Skye terjer JUGER EDELWEISS HENNESY XO, om. Julia Knut & Mihhail Knut, Eesti
4. Austraalia siiditerjer ROMWAL WELSH DRAGON, om. Jenna Timonen & Soile Lahtinen, Soome

PARIM EESTIS SÜNDINUD VETERAN

Skye terjer JUGER EDELWEISS HENNESY XO, om. Julia Knut & Mihhail Knut, Eesti

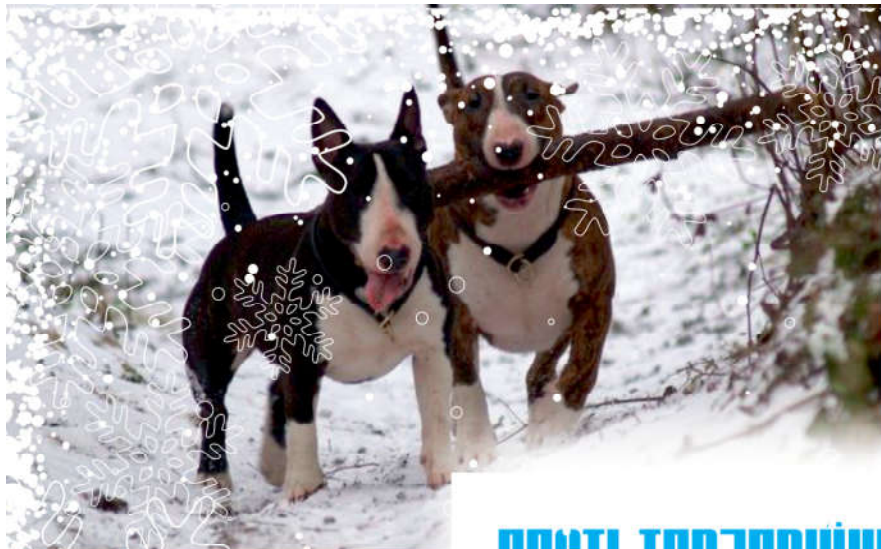
BEST IN SHOW KASVATAJA - kohtunik Viive

Maranik

1. Skye terjer JUGER EDELWEISS, om. Julia Knut & Mihhail Knut, Eesti
2. Kääbusbullterjer POTSU DE NOTSU, om. Margot Oder, Eesti
3. Šoti terjer RHUM, om. Pia Wind, Soome
4. Ameerika staffordshire'i terjer ANTE BELLUM, om. Häli Tammeleht, Eesti

BEST IN SHOW PAAR - kohtunik Suzanne Pattyn

1. JACK RUSSELL'I TERJER – LOVELY-ORANGE BANDEROS & TSARODEJ SO SO SPECIAL SANDY, om. Riitta Ajanto, Soome
2. BORDERTERJER – KE-DEN'S CODE OF HONOR & KE-DEN'S CINNAMON ROSE, om. Katri Albrecht & Satu Laitiomäki, Soome

**EESTI TERJERIÜHINGU
JUHATUS SOOVIB
KAUNIST AASTA LÖPPU
JA EDUKAT UUT
NÄITUSEAASTAT!
KOHTUMISENI 2019
NÄITUSTEL!**

44. TERJERITE ERINÄITUS

09.02.2019 Tallinnas

**Kohtunikud – Melita Groselj, Sloveenia
Małgorzata Jurek-Ereńska, Poola**

INFO: Margot Oder 56684649 (EST, RUS, ENG)

e-post: info@terrier.ee, www.terrier.ee

REGISTREERIMINE:

online: <http://online.kennelliit.ee>

e-mail: info@terrier.ee

